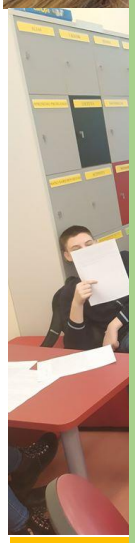

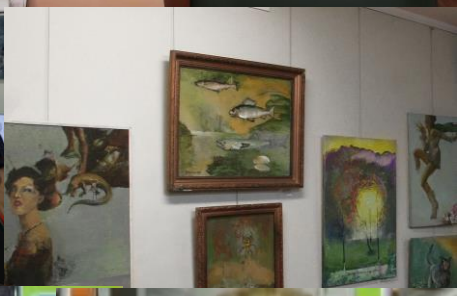

ALYTAUS JURGIO KUNČINO VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS

2019 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2020 m., Alytus

ALYTAUS JURGIO KUNČINO VIEŠOJI BIBLIOTEKA

Turinys

BENDROJI DALIS 3
I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS 4
II. DOKUMENTŲ FONDAI 5
III. BIBLIOTEKINIS GYVENTOJŲ APTARNAVIMAS IR BIBLIOTEKOS REKLAMA 12
IV. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA 25
V. METODINĖ VEIKLA 29
VI. MOKSLINIO TYRIMO DARBAS. DALYVAVIMAS PROGRAMOSE. 29
VII. PERSONALAS 31
VIII. MATERIALINĖ BAZĖ 32
IX. FINANSAVIMAS 33
IŠVADOS 33

BENDROJI DALIS

2019 m. J. Kunčino viešoji biblioteka dirbo vadovaudamasi 2012–2021 metų strateginiu bibliotekos planu bei veiklos programa. Alytaus Jurgio Kunčino viešosios bibliotekos veiklos programos tikslas – užtikrinti palankias sąlygas Alytaus miesto bendruomenės bibliotekiniam ir informaciniam aptarnavimui organizuoti. Siekiant įgyvendinti šį tikslą buvo numatyti trys pagrindiniai uždaviniai, orientuoti į veiklos tobulinimą, palankios aplinkos darbui kūrimą, personalo ugdymą:

1. Užtikrinti informacijos ir komunikacijos galimybių plėtrą.
2. Užtikrinti sąlygas bibliotekos personalui kvalifikuotai ir kokybiškai atlikti savo pareigas.
3. Užtikrinti tinkamas darbo sąlygas bibliotekos lankytojams ir personalui.

Minėtiems uždaviniams įgyvendinti buvo numatyti jų vertinimo kriterijų rodikliai. Pagrindiniai rodikliai pasiekti ir viršyti:

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	Planas	Rezultatas
1	Lankytojų skaičius	130 000	136153
2	Išduotų dokumentų skaičius	272 500	273 997
3	Viešųjų renginių skaičius	120	132
4	Įvykdytų projektų skaičius	5	5

Lyginant su 2018 metais, ataskaitinių metų pagrindiniai veiklos rodikliai pakito į gerąją pusę. Registruotų vartotojų skaičius padidėjo 1,1 proc., lankytojų – 2,8 proc., išduotų leidinių skaičius – 0,6 proc. Įvertinus nuolatinį gyventojų mažėjimą mieste, šiuos rezultatus vertiname labai gerai.

2019 m. naujiena – „Interaktyvi vasaros skaitykla“ miesto parke sulaukė nemenko alytiškių susidomėjimo. Išmanioje jaunimo erdvėje pradėti rengti „Žaidimų rytmečiai mažiesiems“, tokiu būdu į biblioteką pavyko pritraukti pačius mažiausius lankytojus, gal būt – būsimus skaitytojus.

Bibliotekoje sėkmingai įgyvendinti 2 kultūrinės veiklos bei 2 IT projektai. Didelio gyventojų susidomėjimo sulaukė 5 literatūrinio – muzikinio projekto „Dvi kartos traukinyje” renginiai.

Dalyvaudami ES lėšomis finansuojamame projekte „Prisijungusi Lietuva”, mokymų programas (IT pradžiamokslis ir pažengusiems) kompiuterinio raštingumo įgūdžius bibliotekoje patobulino 588 Alytaus gyventojai.

Pagal ES finansuojamą projektą „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ 2019 m. miesto bibliotekose gauta ir įveiklinta 28 nauji PC kompiuteriai, 5 bevielio ryšio prieigos įrenginiai, 5 projektoriai, 5 daugiafunkciniai dį – lan įrenginiai, 1 liečiamas terminalas. Taip pat – 3 specializuoti IT įrangos paketai: kūrybinis, inžinerinis, programavimo. Suorganizuota 14 renginių, kurių metu bendruomenė buvo supažindinta su viešosiomis e-paslaugomis.

Ataskaitiniai metai praėjo sklandžiai, visi planuoti darbai įvykdyti, buvo gausu renginių, kurie plačiai nušviesti žiniasklaidoje, miesto gyventojai teigiamai vertina tiek bibliotekos paslaugas, tiek ir aptarnavimo kokybę. Tai viena iš nedaugelio miesto įstaigų, kurioje 2019 m. nebuvo darbuotojų kaitos, o specialistų su aukštuoju universitetiniu išsilavinimu rodiklis gerokai viršija Lietuvos viešųjų bibliotekų vidurkį.

I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS

1.1. Bibliotekų skaičius

2018 m. J. Kunčino VB sistemos bibliotekų skaičius nepasikeitė. Veikia 4 bibliotekos:
viešoji biblioteka;
3 miesto filialai:
Informacijos ir laisvalaikio centras,
Vidzgirio filialas,
Pirmojo Alytaus filialas.

1. 2. Tinklo pokyčiai

Miesto bibliotekų tinklas jau daugiau kaip dešimtmetį nesikeičia. Centrinė biblioteka įsikūrusi miesto centre, dalijasi vienu pastatu su Alytaus kolegija. VB vaikų ir jaunimo literatūros skyrius įsikūręs gyvenamojo namo priestate, mokyklų apsuptyje Vidzgirio mikrorajone. Miesto filialai išsidėstę atskiruose miesto mikrorajonuose. Nuotoliai tarp bibliotekų nėra labai dideli. Tinklo išdėstymas yra gan optimalus.

1. 3. Nestacionarus aptarnavimas

Išdavimo punktų biblioteka neturi. Neįgaliesiems knygas į namus pristato Informacijos ir laisvalaikio centro bibliotekininkė bei socialiniai darbuotojai (žr. Neįgalių žmonių aptarnavimas).

1.4. Neįgalių ir senyvo amžiaus žmonių aptarnavimas

2019 m. visuose bibliotekos padaliniuose užregistruota 404 neįgalūs miesto gyventojai, t. y. 4,9 proc. visų skaitytojų. Iš 5 bibliotekos aptarnavimo taškų 3 turi prieigą lankytojams su judėjimo negalia.

Neįgalių ir senyvo amžiaus žmonių aptarnavimas, kaip ir ankstesniais metais, sutelktas specializuotame bibliotekos padalinyje – Informacijos ir laisvalaikio centre. Ši biblioteka dalijasi patalpomis su Alytaus neįgaliųjų užimtumo centru, kuriame susitelkę miesto neįgaliųjų organizacijos. Bibliotekos darbo laikas suderintas su šių organizacijų darbo laiku.

Informacijos ir laisvalaikio centras tradiciškai aptarnauja Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos (LASS) narius garsinėmis knygomis. Bibliotekos paslaugomis 2019 m. naudojosi 48 skaitytojai su regėjimo negalia, t. y. 8 skaitytojais daugiau nei pernai. Per metus šiems vartotojams išduotos 953 garsinės knygos bei 20 knygų Brailio raštu.

Kaip ir ankstesniais metais neįgalieji ir pagyvenusieji (vyresni nei 70 metų) žmonės aptarnaujami jų namuose. 2019 m. tokiu būdu aptarnauta 20 neįgalių ir pagyvenusių žmonių. Pas juos lankytasi 57 kartus, nunešta 455 knygos.

Su neįgaliaisiais dirba ir kiti bibliotekos padaliniai – bendradarbiaujama su miesto nęįgaliųjų organizacijomis, organizuojami bendri renginiai. Šios veiklos aprašytos ataskaitos skyriuje apie renginius.

1. 5. Struktūros tobulinimas ir pokyčiai

Bibliotekų sistemoje yra 36 etatai, iš jų:
26 profesionalūs bibliotekininkai;
5 kvalifikuoti specialistai;
5 etatai techninių darbuotojų.
Viešojoje bibliotekoje – 31,25 etato, dirba 22 bibliotekininkai;
Trijuose miesto filialuose yra 4,75 etato, dirba 4 bibliotekininkai.

Ataskaitiniais metais pokyčių struktūroje neįvyko.

II. DOKUMENTŲ FONDAI

2.1. Fondo formavimas

Alytaus Jurgio Kunčino viešoji biblioteka komplektuoja dokumentų fondus, atsižvelgdama į Alytaus miesto istorines tradicijas bei plėtrą, gyventojų informacinius poreikius, naują leidyklų asortimentą ir į dokumentų įsigijimui skirtas lėšas.

Sutartis su Lietuvos Respublikos kultūros ministerija dėl bibliotekai skirtų valstybės biudžeto lėšų dokumentams įsigyti buvo pasirašyta 2019 metų vasario 20 dieną, o lėšos bibliotekos sąskaitą pasiekė dar vėliau. Nauji leidiniai, pirkti už valstybės biudžeto lėšas, skaitytojus aptarnaujančius bibliotekos padalinius pasiekė tik 2019 metų kovo 18 dieną. Dėl vėluojančio valstybės lėšų gavimo beveik tris mėnesius bibliotekos skaitytojai negavo naujų knygų. Tuščios sąskaitos laikotarpiu išperkamas visas paklausių leidinių tiražas. Susidaro fondo spragos, nuviliančios vartotojus, apsunkinančios bibliotekininkų darbą, menkinančios bibliotekos įvaizdį. Įpareigojimas valstybės biudžeto lėšas panaudoti iki gruodžio 15 dienos atima bibliotekoms galimybę pasinaudoti kalėdinėmis leidėjų nuolaidomis.

Fondo formavimas 2019 metais buvo sudėtingesnis nei ankstesniais metais, nes sumažėjo Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos ir Alytaus miesto savivaldybės skirtas finansavimas naujų dokumentų įsigijimui, o paklausių leidinių asortimentas ir kainos augo. Pasitelkus verslumo įgūdžius, už mažesnę sumą pavyko įsigyti daugiau leidinių, nei ankstesniais metais. Nauji leidiniai įsigyti, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis, neskelbiamos apklausos būdu. Didžioji dalis dokumentų pirkta tiesiai iš leidėjų ir autorių, vengiant tarpininkų antkainių už paslaugas, naudojantis akcijomis, derantis dėl nuolaidų. Inventorinami dokumentai pirkti iš 28 tiekėjų (8 – fiziniai asmenys, 20 – juridiniai asmenys), periodiniai leidiniai prenumeruoti per 13 tiekėjų.

Skurdokas finansavimas ir aukštos leidinių kainos apsunkina fondo atnaujinimą. Sumažėjo visos sistemos fondo apimtis, nes filialuose nurašyta žymiai daugiau dokumentų nei gauta. Fondo apyvartos rodiklį filialuose labiau pagerino sumažėjusi fondo apimtis, nei leidinių išdavimas.

Aprūpinimo dokumentais dalies rodiklių pagerėjimui didesnės įtakos turėjo Alytaus miesto gyventojų skaičiaus mažėjimas, nei naujų dokumentų įsigijimas. Neigiama migracija pagerino ir valstybės biudžeto lėšų, tenkančių vienam gyventojui, rodiklį. Vartotojų skaičiaus padidėjimas ir fondo apimties sumažėjimas turėjo neigiamos įtakos kai kuriems vartotojų aprūpinimo dokumentais rodikliams.

Mokslo šakų literatūros fondo panaudojimo koeficientas išlieka nedidelis ir mažėja filialuose, nes kinta vartotojų poreikiai ir informacijos paieškos būdai. Bibliotekos galimybės atnaujinti šį fondą tiek, kad jis būtų aktualus, išlieka nepakankamos.

2.2. Fondo būklė

2019 metais Alytaus Jurgio Kunčino viešosios bibliotekos sistemos dokumentų fondą sudarė: trijų viešosios bibliotekos skyrių (Skaitytojų aptarnavimo, Informacijos ir kraštotyros centro, Vaikų ir jaunimo literatūros) ir trijų miesto filialų (Pirmojo Alytaus, Informacijos ir laisvalaikio centro, Vidzgirio) fondai.

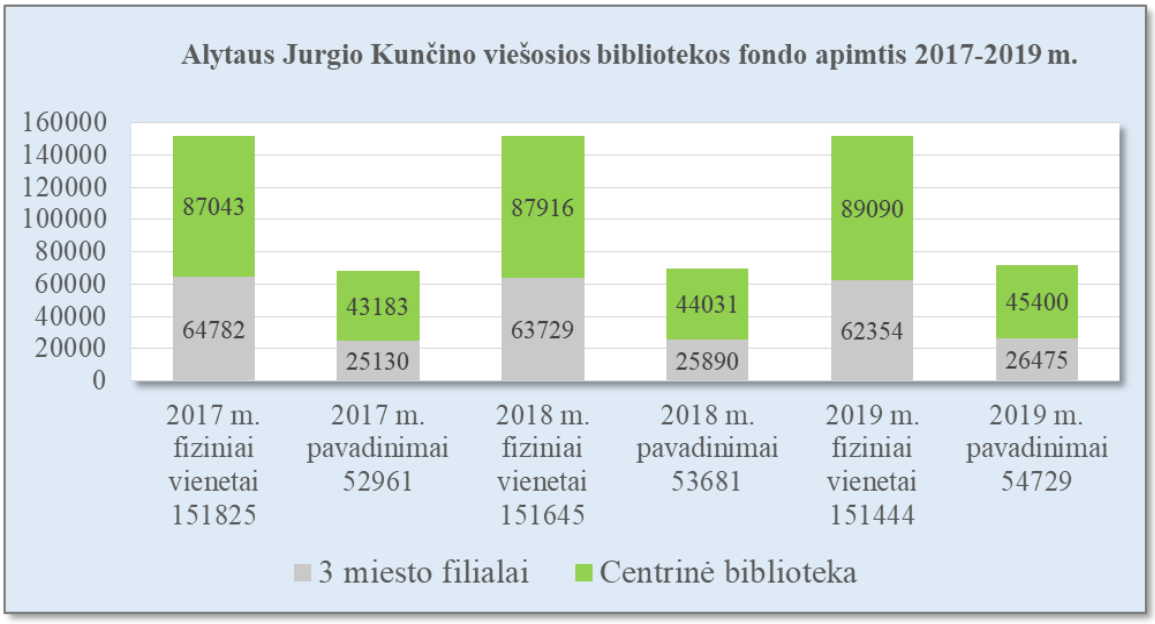

Fondas 2019 m. gruodžio 31 d.

	Fondo dydis				Grožinė literatūra		Šakinė literatūra		Periodiniai leidiniai	
	Fiz. vnt.	%	Pav.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
J. Kunčino VBS	151444	100,00	54729	100,0	92804	61,28	54501	35,99	4139	2,73
Centrinė biblioteka	89090	58,83	45400	82,95	50826	57,05	35841	40,23	2423	2,72
3 miesto filialai	62354	41,17	26475	48,37	41978	67,32	18660	29,93	1716	2,75
Vidutiniškai 1 filialas	20785	13,72	12331	22,53	13993	67,32	6220	29,93	572	2,75

Fondo apimtis 2019 metais visoje J. Kunčino VB sistemoje sumažėjo 201 fiz. vnt. arba 0,13 proc., bet padidėjo 1048 pav. arba 1,95 proc.: centrinėje bibliotekoje fondas padidėjo 1174 fiz. vnt. arba 1,34 proc. ir 1369 pav. arba 3,11 proc.; trijų miesto filialų fondas sumažėjo 1375 fiz. vnt. arba 2,16 proc., bet padidėjo 585 pav. arba 2,26 proc. Iš trijų miesto filialų Vidzgirio filialo fondas yra gausiausias, jame sukaupta 24269 fiz. vnt 14456 pav. dokumentų.

Grožinės literatūros dokumentų fondo apimtis 2019 metais visoje J. Kunčino VB sistemoje sumažėjo 1138 fiz. vnt. arba 1,21 proc. dokumentų: centrinėje bibliotekoje padidėjo 557 fiz. vnt. arba 1,11 proc. dokumentų; trijuose miesto filialuose grožinės literatūros dokumentų fondas sumažėjo 1695 fiz. vnt. arba 3,88 proc. dokumentų.

Šakinės literatūros dokumentų fondo apimtis 2019 m. visoje J. Kunčino VB sistemoje padidėjo 535 fiz. vnt. arba 0,99 proc.: centrinėje bibliotekoje padidėjo 518 fiz. vnt. arba 1,46 proc. dokumentų; trijuose miesto filialuose padidėjo 19 fiz. vnt. arba 0,10 proc. dokumentų.

Periodinių leidinių fondas per 2019 metus padidėjo 402 fiz. vint. arba 10,76 proc.: centrinėje bibliotekoje padidėjo 101 fiz. vnt. arba 4,36 proc.; trijuose miesto filialuose padidėjo 301 fiz. vnt. arba 21,21 proc.

Alytaus Jurgio Kunčino viešosios bibliotekos fondo kaita 2019 m.

Fondo kaita	Fiziniai vienetai	Pavadinimai	Suma (Eur)
2018-12-31	151645	53681	**620955,95**
2019 m. gauta	9429	1943	**50493,53**
2019 m. nurašyta	9630	895	**10524,94**
2019 m. fondo prieauglis	-201 (-0,13 proc.)	+1048 (+1,95 proc.)	**+39968,59 (+6,44 proc.)**
2019-12-31	**151444**	**54729**	**660924,54**

J. Kunčino VB fondas 2018-12-31			
Centrinė biblioteka:	87916	44031	**359257,69**
Skaitytojų aptarnavimo skyrius	51101	39867	**235676,48**
Informacijos ir kraštotyros centras	2682	1961	**6720,58**
Vaikų ir jaunimo literatūros skyrius	34133	23526	**116860,63**
3 miesto filialai:	63729	25890	**261698,26**
Pirmojo Alytaus filialas	16284	9578	**86345,48**
Informacijos ir laisvalaikio centras	21936	12891	**73664,11**
Vidzgirio filialas	25509	14686	**101688,67**
VISO:	**151645**	**53681**	**620955,95**
J. Kunčino VB skyriai ir filialai gavo 2019 m.			
Centrinė biblioteka:	5001	1932	**26712,64**
Skaitytojų aptarnavimo skyrius	3088	1801	**16868,92**
Informacijos ir kraštotyros centras	35	29	**248,14**
Vaikų ir jaunimo literatūros skyrius	1878	1192	**9595,58**
3 miesto filialai:	4428	1162	**23780,89**
Pirmojo Alytaus filialas	1551	1106	**8567,15**
Informacijos ir laisvalaikio centras	1130	776	**6467,37**
Vidzgirio filialas	1747	1141	**8746,37**
VISO:	**9429**	**1943**	**50493,53**
J. Kunčino VB skyriai ir filialai nurašė 2019 m.			
Centrinė biblioteka:	3827	563	**3438,78**
Skaitytojų aptarnavimo skyrius	1948	889	**2128,08**
Informacijos ir kraštotyros centras	0	0	**0,00**
Vaikų ir jaunimo literatūros skyrius	1879	472	**1310,70**
3 miesto filialai:	5803	577	**7086,16**
Pirmojo Alytaus filialas	1345	941	**2975,96**
Informacijos ir laisvalaikio centras	1471	873	**1228,38**
Vidzgirio filialas	2987	1374	**2881,82**
VISO:	**9630**	**895**	**10524,94**
J. Kunčino VB fondas 2019-12-31			
Centrinė biblioteka:	89090	45400	**382531,55**
Skaitytojų aptarnavimo skyrius	52241	40779	**250417,32**
Informacijos ir kraštotyros centras	2717	1990	**6968,72**
Vaikų ir jaunimo literatūros skyrius	34132	24246	**125145,51**
3 miesto filialai:	62354	26475	**278392,99**
Pirmojo Alytaus filialas	16490	9743	**91936,67**
Informacijos ir laisvalaikio centras	21595	12794	**78903,10**
Vidzgirio filialas	24269	14456	**107553,22**
VISO:	**151444**	**54729**	**660924,54**

2.3. Dokumentų gavimas

Bibliotekos padaliniai	Iš viso		Grožinė literatūra		Šakinė literatūra	
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.
J. Kunčino VBS	9429	1943	3920	852	2463	974
Centrinė biblioteka	5001	1932	2024	852	1412	973
3 miesto filialai	4428	1162	1896	702	1051	390
Vidutiniškai 1 filialas	1476	1008	632	619	351	341

2019 metais J. Kunčino VB sistemos fondai papildyti 871 fiz. vnt. arba 10,18 proc. ir 236 pav. arba 13,83 proc. dokumentų daugiau nei ankstesniais metais. Centrinė biblioteka gavo 328 fiz. vnt. arba 7,02 proc. ir 240 pav. dokumentų daugiau nei ankstesniais metais. Trys miesto filialai gavo 543 fiz. vnt. arba 13,98 proc. ir 104 pav. dokumentų daugiau nei ankstesniais metais. Vienam filialui vidutiniškai teko 181 fiz.. vnt. arba 13,98 proc. ir 103 pav. daugiau nei ankstesniais metais.

2019 metais iš naujai gautų dokumentų 41,57 proc. sudarė grožinės literatūros dokumentai: centrinėje bibliotekoje – 40,47 proc., miesto filialuose – 42,82 proc. Centrinė biblioteka gavo 51,63 proc. visų per metus gautų grožinės literatūros dokumentų, filialams teko 48,37 proc. Visoje sistemoje per metus gauta 142 fiz. vnt. arba 3,76 proc. ir 69 pav. grožinės literatūros dokumentų daugiau nei ankstesniais metais. Centrinė biblioteka gavo 44 fiz. vnt. arba 2,22 proc. ir 69 pav. grožinės literatūros dokumentų daugiau nei ankstesniais metais. Trys miesto filialai gavo 98 fiz. vnt. arba 5,45 proc. ir 41 pav. grožinės literatūros dokumentų daugiau nei ankstesniais metais. Vienas filialas vidutiniškai gavo 33 fiz. vnt. arba 5,51 proc. ir 43 pav. grožinės literatūros dokumentų daugiau nei ankstesniais metais.

2019 metais iš naujai gautų dokumentų 26,12 proc. sudarė šakinės literatūros dokumentai: centrinėje bibliotekoje 28,23 proc., miesto filialuose – 23,74 proc. Centrinė biblioteka gavo 57,33 proc. visų per metus įsigytų šakinės literatūros dokumentų, filialams teko 42,67 proc. Visoje sistemoje gauta 351 fiz. vnt. arba 16,62 proc. ir 164 pav. mokslo šakų dokumentų daugiau nei ankstesniais metais. Centrinė biblioteka gavo 195 fiz. vnt. arba 16,02 proc. ir 165 pav. mokslo šakų dokumentų daugiau nei ankstesniais metais. Trys miesto filialai gavo 156 fiz. vnt. arba 17,43 proc. ir 83 pav. šakinės literatūros dokumentų daugiau nei ankstesniais metais. Vienam miesto filialui vidutiniškai skirta 52 fiz. vnt. arba 17,39 proc. ir 51 pav. šakinės literatūros dokumentų daugiau nei ankstesniais metais.

Per metus gauta periodinių leidinių

Spausdinti periodiniai leidiniai prenumeruojami už Alytaus miesto savivaldybės skirtas lėšas per 13 tiekėjų: AB „Lietuvos paštas“, UAB „Apskaitos ir audito žinios“, UAB „Dzūkų žinios“, UAB „Lietuvos rytas“, UAB „Skaitmeninio sertifikavimo centras“, UAB „Teisės aktų žinios“, UAB „Teisidas“, UAB „TG media“, UAB „UPG Baltic“, UAB „Verslo žinios“, UAB „Žmogaus studijų centras“, UAB GM „Žurnalų leidybos grupė“, VšĮ „Žurnalistinių tyrimų ir konsultacijų grupė“.

Bibliotekos padaliniai	Periodiniai leidiniai						Išleistos lėšos (Eur)
	Fiziniai vienetai			Pavadinimai			
	Viso	Laikraščių	Žurnalų	Viso	Laikraščių	Žurnalų	
J. Kunčino VBS	3046	50	2996	117	21	96	8346,22
Centrinė biblioteka	1565	28	1537	107	18	89	3919,27
3 miesto filialai	1481	22	1459	70	12	58	4426,95
Vidutiniškai 1 filialas	493	7	486	48	7	41	1475,65

2019 metais spausdintos periodikos prenumeratai išleista 1704,79 Eur arba 16,96 proc. mažiau nei ankstesniais metais. Šis lėšų sumažinimas neturėjo neigiamos įtakos nei prenumeruojamų periodinių leidinių fizinių vienetų, nei jų pavadinimų skaičiui, nes didžioji dalis leidinių buvo užsakyta iš ankstesnių metų lėšų.

Visoje sistemoje gauta 378 fiz. vnt. arba 14,17 proc. ir 3 pav. periodinių leidinių daugiau nei ankstesniais metais. Centrinė biblioteka gavo 89 fiz. vnt. arba 6,03 proc. ir 6 pav. periodinių leidinių daugiau nei ankstesniais metais. Trys miesto filialai gavo 289 fiz. vnt. arba 24,24 proc. ir 7 pav. periodinių leidinių daugiau nei ankstesniais metais. Vienam filialui vidutiniškai teko 96 fiz. vnt. arba 24,18 proc. ir 9 pav. periodikos daugiau nei ankstesniais metais.

2019 metais J. Kunčino VB vartotojai galėjo nemokamai naudotis 11 Kultūros ministerijos apmokėtų duomenų bazių.

Naujai gautų dokumentų proc. fonde

J. Kunčino VBS – 6,27 proc.;
VB – 5,61 proc.;
3 MF – 7,10 proc.

2019 metais išaugo naujų dokumentų fonde procentas 0,63 arba 11,17 proc.: centrinėje bibliotekoje – 0,29 arba 5,45 proc.; filialuose – net 1,00 arba 16,39 proc. Tokiais tempais papildant fondą naujais dokumentais galima tikėtis, jog didžioji fondo dalis bus atnaujinta per 15,9 metų. Fondo atnaujinimo rodikliai pagerėjo, bet vis dar išlieka didelis atsilikimas nuo IFLA/UNESCO gairių, kuriose rekomenduojama viešųjų bibliotekų fondus atnaujinti per 10 metų.

Dokumentų gavimas pagal finansavimo šaltinius

	Bibliotekos padaliniai							
Finansavimo šaltiniai	**J. Kunčino VBS**		**VB**		**3 MF**		**Vidutiniškai 1 filialas**	
	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
LR kultūros ministerija	5100	54,09	2513	50,25	2587	58,43	862	58,43
Alytaus m. savivaldybė	3251	34,48	1671	33,41	1580	35,68	527	35,68
Kiti šaltiniai	1078	11,43	817	16,34	261	5,89	87	5,89
Viso	9429	100,00	5001	100,0	4428	100,0	1476	100,0

2019 metais iš Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos skirtų lėšų nupirkta 26 fiz. vnt. arba 0,51 proc. dokumentų daugiau nei ankstesniais metais. Iš savivaldybės skirtų lėšų įsigyta 607 fiz. vnt. arba 22,96 proc. dokumentų daugiau nei ankstesniais metais. Iš kitų finansavimo šaltinių įsigyta 238 fiz. vnt. arba 28,33 proc. dokumentų daugiau nei ankstesniais metais.

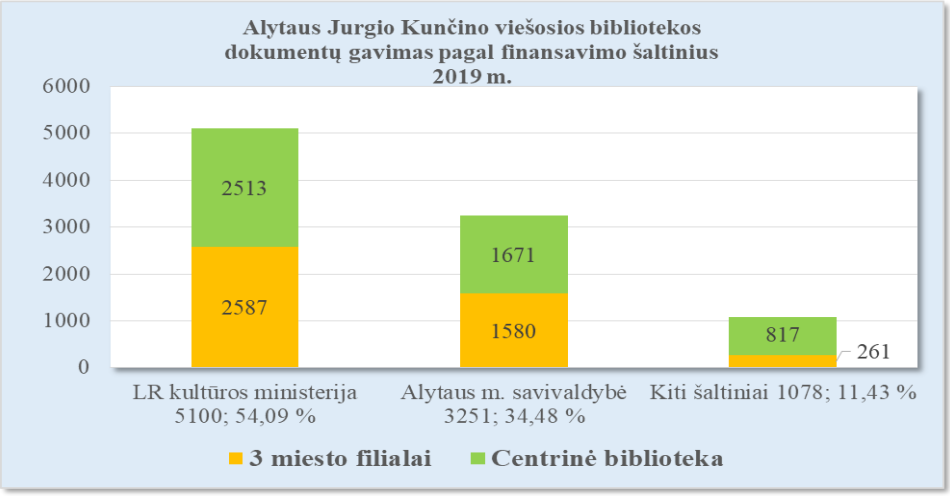

2.4. Dokumentų nurašymas

Padaliniai	2019 m. nurašyta		Susidėvėję, sugadinti		Nepaklausūs, neaktualūs, dubliuoti		Vartotojų prarasti		Kitos priežastys	
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
J. Kunčino VBS	9630	895	6601	68,6	2782	28,9	235	2,4	12	0,1
Centrinė biblioteka	3827	563	2270	59,3	1502	39,3	54	1,4	1	0,0
3 miesto filialai	5803	577	4331	74,6	1280	22,1	181	3,1	11	0,2
Vidutiniškai 1 filialas	1934	1063	1443	74,6	427	2,1	60	3,1	4	0,2

2019 metais nurašyta 892 fiz. vnt. arba 10,2 proc. dokumentų daugiau ir 92 pav. dokumentų mažiau nei ankstesniais metais.

Centrinėje bibliotekoje nurašyta 27 fiz. vnt. arba 0,71 proc. dokumentų daugiau ir 281 pav. dokumentų mažiau nei ankstesniais metais.

Trijuose miesto filialuose nurašyta 865 fiz. vnt. arba 17,51 proc. ir 279 pav.. dokumentų daugiau nei ankstesniais metais.

Viename filiale vidutiniškai nurašyta 288 fiz. vnt. arba 17,51 proc. ir 116 pav. dokumentų daugiau nei ankstesniais metais.

2.5. Aprūpinimas dokumentais

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	Fiziniai vienetai
1.	Vienam gyventojui tenka dokumentų	3,04
2.	Vienam gyventojui tenka naujai gautų dokumentų	0,19
3.	Vienam gyventojui tenka garsinių ir regimųjų dokumentų	0,022
4.	Vienam gyventojui tenka elektroninių dokumentų	0,006
5.	Vienam vartotojui tenka dokumentų	18,49
6.	Vienam vartotojui tenka naujai gautų dokumentų	1,15
7.	Vienam vartotojui tenka garsinių ir regimųjų dokumentų	0,133
8.	Vienam vartotojui tenka elektroninių dokumentų	0,036

2019 metais Alytaus miesto gyventojų skaičius sumažėjo 533 gyventojais arba 1,06 proc. Gyventojų skaičiaus sumažėjimas turėjo teigiamos įtakos aprūpinimo dokumentais rodikliams: vienam gyventojui tenkančių dokumentų skaičius padidėjo 0,03 arba beveik 1,00 proc.; vienam gyventojui tenkančių naujai gautų dokumentų skaičius padidėjo 0,02 arba 11,76 proc.; vienam gyventojui tenkančių garsinių ir regimųjų dokumentų skaičius padidėjo 0,006 arba 37,50 proc.; vienam gyventojui tenkančių elektroninių dokumentų skaičius išliko nepakitęs.

Vartotojų skaičiaus padidėjimas ir fondo apimties sumažėjimas turėjo neigiamos įtakos kai kuriems vartotojų aprūpinimo dokumentais rodikliams: vienam vartotojui tenkančių dokumentų skaičius sumažėjo 0,22 arba 1,18 proc.; vienam vartotojui tenkančių elektroninių dokumentų skaičius sumažėjo 0,001 arba 2,70 proc. Padidėjęs naujų dokumentų gavimas leido pagerinti dalį vartotojų aprūpinimo dokumentais rodiklių: vienam vartotojui tenkančių naujai gautų dokumentų skaičius padidėjo 0,09 arba 8,49 proc.; vienam vartotojui tenkančių garsinių ir regimųjų dokumentų skaičius padidėjo 0,032 arba 31,68 proc.

Lėšos, tenkančios vienam gyventojui, dokumentams įsigyti

Finansavimo šaltinis	Gauta lėšų (Eur)	Tenka lėšų vienam gyventojui (Eur)
LR kultūros ministerija	43659,00	0,88
Alytaus m. savivaldybė	10202,65	0,21
Kiti šaltiniai	0,00	0,00
Iš viso	53861,65	1,09

2019 metais Lietuvos Respublikos kultūros ministerija naujų dokumentų įsigijimui skyrė 300,00 Eur arba 0,68 proc. mažesnį finansavimą nei ankstesniais metais. Gyventojų skaičiaus sumažėjimas pagerino valstybės biudžeto lėšų, tenkančių vienam gyventojui, rodiklį 0,01 Eur arba 1,1 proc.

Alytaus miesto savivaldybė naujų dokumentų įsigijimui skyrė 1970,78 Eur arba 16,19 proc. mažiau nei ankstesniais metais. Vienam gyventojui tenkančių savivaldybės biudžeto lėšų rodiklis sumažėjo 0,03 Eur arba 12,50 proc.

Iš kitų finansavimo šaltinių naujų dokumentų įsigijimui lėšų nebuvo gauta.

Iš viso 2019 metais lėšų naujų dokumentų įsigijimui skirta 2409,20 Eur arba 4,28 proc. mažiau nei ankstesniais metais. Vienam gyventojui teko 0,02 Eur arba 1,8 proc. mažiau nei ankstesniais metais.

2.6. Fondo naudojimas

Fondo apyvartos rodiklis:
J. Kunčino VBS – 1,81
VB – 2,14
3 MF – 1,34

2019 metais bendras sistemos fondo apyvartos rodiklis padidėjo 0,01 arba 0,56 proc.: centrinėje bibliotekoje sumažėjo 0,02 arba 0,93 proc.; filialuose – didėjo 0,04 arba 3,08 proc. Visos bibliotekos fondas dėl lėšų stygiaus atnaujinamas nepakankamai, o vartotojai labiau domisi naujais leidiniais. Centrinės bibliotekos fonde daugėja išliekamąją vertę turinčių kraštotyrinių ne itin paklausių leidinių.

Bendras bibliotekos fondo apyvartos rodiklis tik 60,33 proc. atitinka IFLA gairėse rekomenduojamą fondo apyvartos rodiklį: centrinėje bibliotekoje – 71,33 proc.; filialuose – 44,67 proc.

Fondo panaudojimo koeficientas

Bibliotekos padaliniai	Grožinė literatūra			Šakinė literatūra			Periodiniai leidiniai		
	Fonde %	Išduotis %	Panaudojimo koeficientas	Fonde %	Išduotis %	Panaudojimo koeficientas	Fonde %	Išduotis %	Panaudojimo koeficientas
J. Kunčino VBS	61,28	39,82	0,65	35,99	9,79	0,27	2,73	50,39	18,46
Centrinė biblioteka	57,05	36,85	0,65	40,23	11,19	0,28	2,72	51,96	19,10
3 miesto filialai	67,32	46,60	0,69	29,93	6,59	0,22	2,75	46,81	17,02

Grožinės literatūros dokumentų fondo panaudojimo koeficientas padidėjo visoje sistemoje 0,01 arba 1,56 proc.: centrinėje bibliotekoje – 0,01 arba 1,56 proc.; filialuose – 0,01 arba 1,47 proc.

Mokslo šakų literatūros dokumentų fondo panaudojimo koeficientas sistemoje sumažėjo 0,01 arba 3,57 proc.: centrinėje bibliotekoje padidėjo 0,01 arba 3,70 proc., filialuose sumažėjo 0,02 arba 8,33 proc. Nedidelis mokslo šakų literatūros dokumentų fondo panaudojimo koeficientas rodo, kad šis fondas yra perteklinis ir neaktualus. Dėl skurdoko finansavimo ir aukštų kainų šis fondas atnaujinamas minimaliai, ypač filialuose. Šiuolaikiniai vartotojai mokslinės informacijos dažniausiai ieško Internete, specializuotose duomenų bazėse, socialiniuose tinkluose, o ne fizinėse informacijos laikmenose. Vertėtų atnaujinti mokslo šakų literatūros dokumentų fondą, įsigyjant naujus aktualius leidinius, paliekant jame išliekamąją vertę turinčius ir paklausius dokumentus.

Periodinių leidinių fondo panaudojimo koeficientas vis dar yra labai geras, nors sumažėjo visoje sistemoje 2,19 arba 10,61 proc.: centrinėje bibliotekoje – 0,85 arba 4,26 proc., filialuose – 3,94 arba 18,80 proc.

III. BIBLIOTEKINIS GYVENTOJŲ APTARNAVIMAS IR BIBLIOTEKOS REKLAMA

3.1. Vartotojų telkimas

2020 metų pradžioje Alytaus miesto savivaldybėje gyveno 49888 gyventojai (534 arba 1,1 proc. mažiau nei 2018 m.). J. Kunčino VB sistemoje per ataskaitinius metus užregistruota 8 189 vartotojai, t. y. 16,4 proc. visų miesto gyventojų. Šis procentas lyginant su 2018 m. padidėjo 0,4.

Filialai vidutiniškai sutelkė po 17 proc. mikrorajono gyventojų. Kiekvienai miesto bibliotekai vidutiniškai tenka po 12 472 gyventojus.

3.2.Vartotojų aptarnavimas

Per praėjusius metus užregistruota **8 189** vartotojai, t. y. 1, 1 proc. daugiau nei 2018 m.

Vartotojų sk.	2018	**2019**	Skirtumas	Iš jų: vaikų iki 14 metų sk.		
				2018	**2019**	Skirtumas
J. Kunčino VB sistemoje	8103	**8189**	86	1329	**1269**	- 60
VB	5192	**5235**	43	766	**737**	-29
3 VB filialai	2911	**2954**	43	563	**532**	-31

Registruotų vartotojų skaičius nežymiai padidėjo tiek viešojoje bibliotekoje, tiek jos filialuose. Daugiausiai skaitytojų tarp filialų tradiciškai užregistravo Vidzgiro filialas – 1627; mažiausiai skaitytojų – 587 – Informacijos ir laisvalaikio centras.

Nors bendras registruotų vartototojų skaičius auga, tuo tarpu skaitytojų vaikų skaičius nuosekliai mažėja. 2019 m. jų sumažėjo 4,5 proc. Priežastis aiški – mažėja vaikų skaičius mieste, atitinkamai mažėja jų ir bibliotekoje. Vaikai iki 14 metų sudaro **15,5** proc. visų bibliotekos vartotojų (2018 m. – 16,4 proc.).

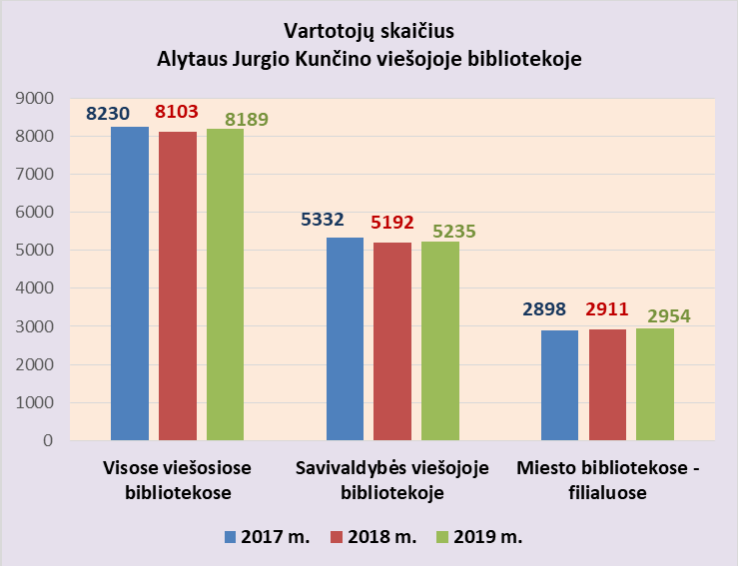

Viso VB sistemoje naujai užsiregistravo **1287 (15,7** proc.) skaitytojų, persiregistravo **6902 (84,3** proc.) skaitytojai: iš jų:
VB – naujai užsiregistravo **875 (16,7** proc.), persiregistravo **4360** (**83,3** proc.**)**;
3 miesto filialuose – naujai užsiregistravo **412** (**13,9** proc.), persiregistravo **2542** (**86,1** proc.).

Santykis tarp šių dviejų grupių tiek VB, tiek filialuose beveik nepasikeitė.

3.3.Vartotojų sudėties pokyčiai

	Metai	Viso	Moks leiviai	%	Dirba ntieji	%	Aukšt. ir kt. mokykl stud.	%	Kiti	%
VB	**2019**	**5235**	**1561**	**29,8**	**2188**	**41,8**	**371**	**7,1**	**1115**	**21,3**
	2018	5192	1643	31,6	2064	39,8	383	7,4	1102	21,2
Filialuose	**2019**	**2954**	**836**	**28,3**	**1040**	**35,2**	**161**	**5,5**	**917**	**31,0**
	2018	2911	866	29,7	984	33,8	187	6,4	874	30,0
VB sistemoje	**2019**	**8189**	**2397**	**29,3**	**3228**	**39,4**	**532**	**6,5**	**2032**	**24,8**
	2018	8103	2509	31,0	3048	37,6	570	7,0	1945	24,0

Didžiausią skaitytojų dalį – 39,4 proc. – sudaro dirbantieji. Pastaraisiais metais šios grupės skaitytojų skaičius nuolat auga. 2019 metais dirbančiųjų padidėjo 1,4 proc. Atitinkamai sumažėjo moksleivių skaičius – 1,7 proc. Kitų grupių skaitytojų procentas išlieka panašus, kaip ir ankstesniais metais. 0,8 proc. padidėjo kitų skaitytojų (pensininkų, neįgaliųjų, bedarbių) skaičius.

Senjorai yra pagrindiniai skaityklų lankytojai. Tai socialiai pažeidžiama vartotojų grupė, kurie reguliariai lankosi bibliotekoje ir džiaugiasi nemokamomis jos paslaugomis.

Kaip ir ankstesniais metais, kiekvienas iš miesto filialų, nors ir aptarnauja visus apsilankančius, tradiciškai turi savo išskirtinę tikslinę miesto gyventojų grupę: Informacijos ir laisvalaikio centras daugiausiai aptarnauja pagyvenusius ir neįgaliuosius žmones, Vidzgirio filialas populiariausias tarp vaikų, Pirmojo Alytaus filialas itin aktyviai dirba su vietos bendruomene.

3.4. Lankytojų skaičius

Per ataskaitinius metus miesto bibliotekas aplankė **136 153** lankytojų (3823 daugiau nei pernai):

	2018 m.	**2019 m.**	Skirtumas
J. Kunčino VB sist.	132330	**136153**	3823
VB	91815	**95303**	3488
3 VB filialai. Iš jų:	40515	**40850**	335

Bendras lankytojų skaičius lyginant su 2018 m. padidėjo 2,8 proc. Ženkliausiai lankytojų padidėjo viešojoje bibliotekoje – 3,7 proc. Filialuose lankytojų skaičius padidėjo nežymiai – 0,8 proc.

2019 m. bibliotekoje ir jos filialuose apsilankė **39 738 vaikų** (**29,2** proc. visų lankytojų), t. y. 1434 lankytojais mažiau nei 2018 m.:

Viešojoje bibliotekoje – 32217 (33,8 proc. visų lankytojų vaikų) ;

VB miesto filialuose – 7521 (18,4 proc.visų lankytojų vaikų).

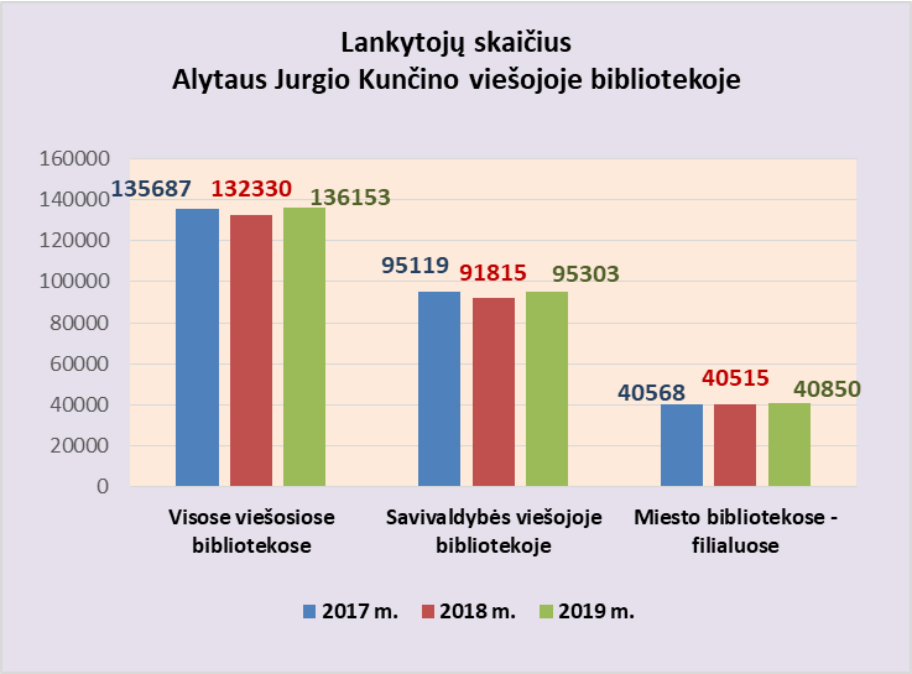

Vidutinis lankomumas – **16,6** (buvo 16,3); tame tarpe vaikų – 31,3;
J. Kunčino VB – **18,2** (buvo 17,7); tame tarpe vaikų – 43,7
VB filialuose – **13,8** (buvo 13,9); tame tarpe vaikų – 14,1
Per dieną kiekvieną miesto biblioteką vidutiniškai aplanko **108** lankytojai:
VB – **143**;
Miesto filialuose – **57**.

Daugiausiai lankytojų per dieną apsilanko VB skaitytojų aptarnavimo skyriuje – 146. Lankytojų srautas didžiausias išlieka abonemente, jis siekia **57** proc**.** visų lankytojų, Periodikos skaitykloje apsilanko iki 26 proc lankytojų, Jaunimo erdvėje – 12 proc., Bendrojoje knygų skaitykloje – 5 proc.

Bibliotekos vaikų ir jaunimo skyrių per dieną vidutiniškai aplanko 137 lankytojai, iš jų: 77 proc. naudojasi skyriaus fondais, 23 % proc. įvairių būrelių, interneto, renginių bei ekskursijų lankytojai.

Interaktyvi vasaros skaitykla. 2019 m. birželio – rugsėjo mėnesiais Miesto parke, Šaulių namų kieme kiekvieną ketvirtadienį veikė skaitykla po atviru dangumi. Šioje skaitykloje vaikai ir visi norintys galėjo naudotis planšetėmis, virtualios realybės akiniais, skaityti naujausią spaudą, žurnalus, knygas, žaisti stalo žaidimus, pūsti muilo burbulus, įsitaisius patogiuose sėdmaišiuose mėgautis vasaros diena arba su šiaurietiško ėjimo lazdomis vaikštinėti po parką. Patys mažiausi lankytojai turėjo galimybę žaisti mokomuosius žaidimus, futbolą, žaisti su interaktyviu lavinamuoju žaislu. Čia buvo rengiamos ir „Miesto sodo murmesių“ valandos, kurių metu pristatytos dzūkų krašto savastį atskleidžiančios legendos, padavimai ir šiuolaikinių autorių kūryba. Šią vasaros skaityklą aplankė 331 lankytojas.

3.5. Dokumentų išduotis

Ataskaitiniais metais dokumentų išduotis padidėjo 0,6 proc.
Per 2019 m. išduota **273 997** dokumentai – (1578 daugiau nei 2018 m.).
J. Kunčino VB – **190 499** fiz. vnt. (949 arba 0,5 proc. daugiau nei 2018 m.);
VB miesto filialuose – **83 498** fiz. vnt. (629 arba 0,8 proc.
daugiau nei 2018 m.).

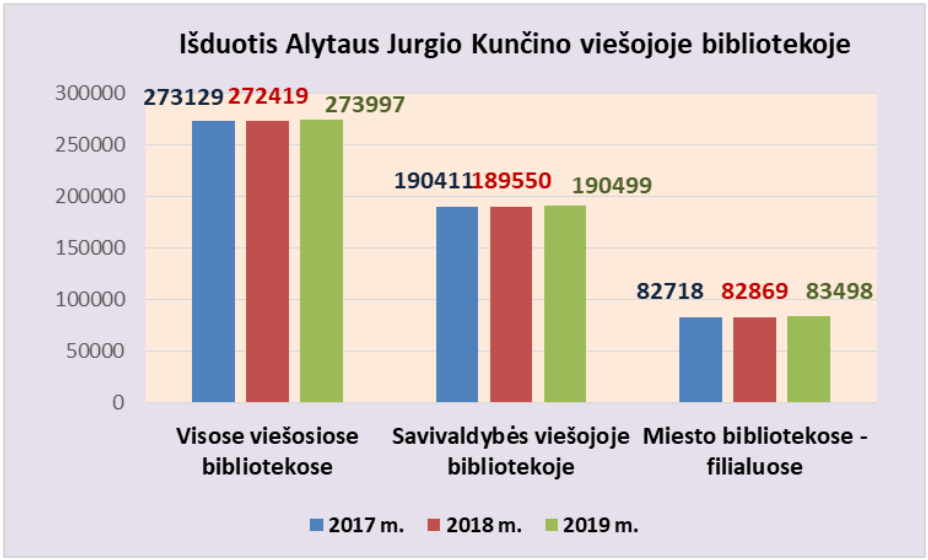

Išduotis į namus ir vietoje pasiskirsčiusi taip:
Išduota dokumentų į namus – **136187** fiz. vnt. (**49,7** proc. visų išduotų dokumentų):

Viešojoje bibliotekoje – **92161** fiz. vnt.;
VB miesto filialuose – **44026** fiz. vnt.
Išduota dokumentų vietoje – **137810** fiz. vnt.(**50,3** proc. visų išduotų dokumentų):
Viešojoje bibliotekoje – **98338** fiz. vnt.
VB miesto filialuose – **39472** fiz. vnt.

Santykis tarp išduotų dokumentų vietoje ir į namus beveik nepasikeitė lyginant su 2018 m. - 0,8 proc. padidėjo išduotis vietoje ir atitinkamai sumažėjo išduotis į namus.

Per 2019 metus išduota **34188** fiz. vnt**.** dokumentų **vaikams,** t. y. 1966 arba 5,4 proc. mažiau nei 2018 m:

Viešojoje bibliotekoje – **21764** fiz. vnt**.** (2018 m. – 24336);
VB miesto filialuose – **12424** fiz. vnt. (2018 m. – 11818).

Dokumentų išduotis vaikams ženkliai sumažėjo viešojoje bibliotekoje, tačiau padidėjo bibliotekos filialuose.

Šakinės ir grožinės literatūros santykis, lyginant su 2018 m. išliko panašus. Nežymiai padidėjo grožinės literatūros išduotis, tačiau svyravimas nesiekia net 1 procento.

Bibliotekos pavadinimas	Bendra išduotis	Grožinės literatūros išduotis	%	Mokslo šakų išduotis	%	Periodinių leidinių išduotis	%
Viešoji biblioteka	**190499**	69818	**36,7**	21335	**11,2**	99346	**52,2**
3 miesto filialai	**83498**	38914	**46,6**	5503	**6,6**	39081	**46,8**
Viso sistemoje	**273997**	108732	**39,7**	26838	**9,8**	138427	**50,5**

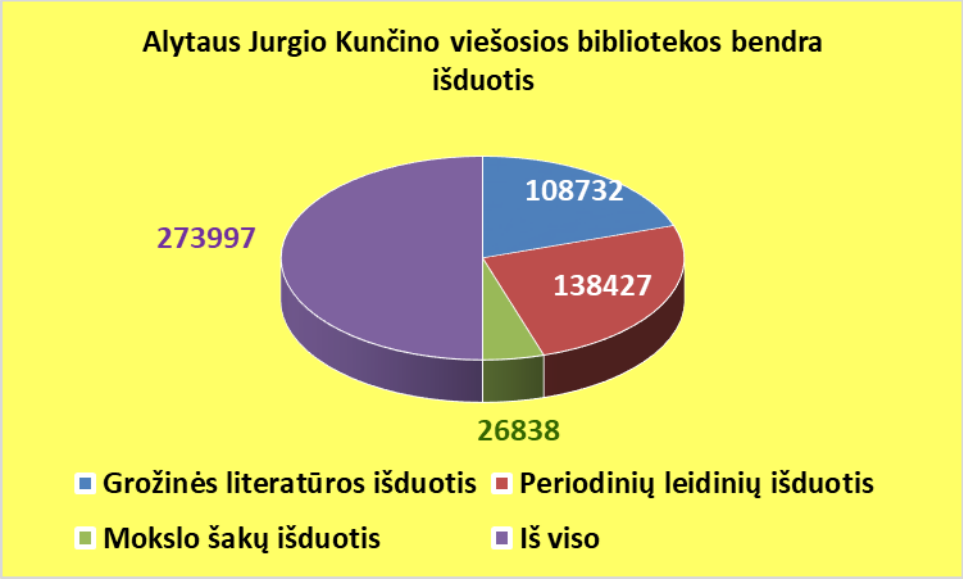

Įvairių mokslo šakų išduotis galėtų būti didesnė, tačiau tradiciniu keliu biblioteka negauna reikalingų universitetinių leidyklų vadovėlių, jų „Ekspresinformacijoje“ nebūna. Tokiu būdu tenka sekti šalies akademinių įstaigų leidyklų aktualijas, įsigyti pavienes knygas Knygų mugėje ar ieškoti internete, pirkti didmiesčių akademinių leidyklų knygynuose. Vartotojai studentai, rašantys mokslo darbus, ir toliau pasigenda naujų leidinių finansų, teisės, medicinos, ekonomikos ir vadybos temomis ir ne senesnių, kaip 2015 metų. Gaila, kad universitetų leidyklos išleidžia rimtas

monografijas labai mažu tiražu. Tad savo skaitytojams siūlome nebent galimybę leidinį parsisiųsti pasinaudojus TBA paslauga.

39,7 proc. išduoties sudaro grožinės literatūros išduotis, abonementuose šis procentas siekia ir 80, nes didžiąją dalį visų vartotojų sudaro tie, kurie ateina knygos pasiimti laisvalaikiui.

Skaitomiausi **lietuvių autorių kūriniai** 2019 metais:

Dokumento pavadinimas
Rožių dvaras. – Buivydaitė, I.
Tarp pilkų debesų. – Šepetys, R..
Tikros ir netikros seserys. – Buivydaitė, I.
Veidu į saulę.– Herlyn, J.
Druska jūrai. – Šepetys, R..
Petro imperatorė. – Sabaliauskaitė, K.
Raganos širdis. – Šerelytė, R..

Skaitomiausios įžymių žmonių biografijos ir prisiminimai:

Dokumento pavadinimas
Dievų miškas: memuarai. – [2018]. – Sruoga, B.
Nustokim krūpčiot: Prezidentė Dalia Grybauskaitė. – Ulbinaitė, D.
Dienoraštis – Frank, A.
Mano istorija. – 2018.- Obama, M.
Bastūnės liudijimai: aplink pasaulį motociklu. – Gerulaitytė, E..
Amerika be dangoraižių. – Gerulaitytė, E.

Užsienio rašytojų skaitomiausios knygos: Paskutinės apeigos/ Kent, H., Vilko vaikas : neįtikėtina Rytprūsių mergaitės Liesabeth Otto gyvenimo istorija/ Jacobs, I. Ryto spindesys, Gegužės pūga/ Jio, S., Lietaus prieglobstis, Vis dar aš/ Moyes, J., Našlaičių traukinys/ Kline, Ch. B., Neištikimybė, Neužmiršk manęs/ Montefiore, S., Mėnulio sesuo: Tigės istorija/ Riley, L., Raktas, Laiškas/ Hughes, K., Safyrų prekeivio paslaptis, Išduota širdis/ Jefferies, D. Pažadu tau laisvę, Dievas visada keliauja incognito/ Gounelle, L., Nesustok kelyje, Žvelk tolyn/ Iriondo, J.

Populiariausi detektyvai: Be išeities/ Adams, T., Sausra/ Harper, J., Aš stebiu tave/ Driscoll, T., Paslaptingoji moteris/ Ekberg, A., Ieškokite manęs/ Gardner, L, Nepaleisk/ Coben, H. , Anyta/ Hepworth, S., „Gaidžio“ baras, Atpildas/ Grisham, J., Chirurgas, Nakties forma/ Gerritsen, T., Mirtina meilė, Absoliutus įrodymas/ James P., Trečioji auka/ Gardner, L., Bejėgiai/ Hiekkapelto, K.

Populiariausi **psichologijos** literatūros skyriaus leidiniai:

Dokumento pavadinimas (159 skyrius)
Moterys, kurios myli per stipriai. – 2009. – Norwood, R.
Sielos drabužiai arba becukris A.: viskas pasikeis tik tuomet, kai atversi naują puslapį!. – 2018. – Monaco, A.
Bėgančios su vilkais: Laukinės Moters archetipas mituose ir pasakose. – Estés, C.
Žvelk tolyn. – 2016. – Iriondo, J.
Penkios meilės kalbos: kaip suprasti ir išmokti meilės kalbą. – 2018. – Chapman, G.
Draugo laiškai: [psichologinės pagalbos knyga jaunimui]. – 2018.
Raktas į akmenų karalystę. – 2016. – Ilgevičienė, A.

Mąstymas, greitas ir lėtas. – 2016. – Kahneman, D.
Vienumos metas: keturi metų laikai, keturi miestai ir vienumos džiaugsmai. – 2018. – Rosenbloom, S.
Emocinis šantažas: kai artimi žmonės mumis manipuliuoja, keldami baimės, pareigos ir kaltės jausmus. – 2019. – Forward, S.
Atrask savo stichiją: [pažink save ir atrask savo pašaukimą]. – 2018.– Robinson, K
Šokoladas sielai: kaip tapti moterimi, kuriai neįmanoma atsispirti?. – 2018. p. – Banionytė, R.

Populiariausios knygos istorine tematika:

Dokumento pavadinimas (9 – Istorija, Geografija)
Vilko vaikas. – 2017. – Jacobs, I.
Romanas su Italija: ketvirtis amžiaus Romoje – kaip viena diena. – 2018. – Jurkevičienė, J.
Barbarosa. – 2018. – (Antrasis pasaulinis karas Europoje; kn. 3). – Petrauskas, R.
21 pamoka XXI amžiui. – [2019]. – 381 p. – Harari, Y.
Sapiens: glausta žmonijos istorija. – Patais. leid. – [2018]. – Harari, Y.
Vilniaus geto dienoraštis. – [2018]. – 337, [15] p. – 1927) יצחק ,רודאשבסקי–1943)
Ginklai, mikrobai ir plienas: visuomenių likimas. – [2018]. – Diamond, J.
Karas: Čečenijos tragedija. – 2018. – Babčenko, A.
Slaptoji pasaulio istorija. – 2019. – Black, J.
Lietuvio kodas: įpročiai ir būdas senovės lietuvio prieš 100 metų. – 2018. – Kulikauskas, G.

Vaikams iki 14 m. skirtų dokumentų išduotis 2019 m. mažėja, tačiau šio amžiaus vaikai – aktyvūs bibliotekų lankytojai, jie skaito knygas pagal sąrašus, dalyvauja bibliotekos skelbiamuose Vasaros skaitymo iššūkio konkursuose, savanoriauja – tvarko knygų fondus, leidžią aktyvų laisvalaikį bibliotekos erdvėse.

14–16 m. amžiaus grupės skaitytojams dažniausiai išduodamos knygos yra apie jausmus, draugystę ir pirmąją meilę. Tokio turinio knygos buvo labai skaitomos ataskaitiniais metais.

14–16 m. vartotojų skaitomiausios:

Dokumento pavadinimas
Nevykėlio dienoraštis. [Kn.] 11: Rizikingas sumanymas. – 2017. – Kinney, J.
Dėl mūsų likimo ir žvaigždės kaltos: romanas. – 2013. – Green, J.
Vėžliai iki begalybės: [romanas]. – 2018. – Green, J.
Švari. – 2018. – 366, [1] p. – Dawson, J.
Warcross: [virtualios realybės žaidimas]: [romanas]. – 2018. – Lu, Marie.
Baidyklė: [romanas]. – 2008. – (10+). – Железников, В. К.
Mergaitė, atsigėrusi mėnulio. – 2019. – 326, [2] p. – Barnhill, Kelly Regan (1973-)
Nevykėlio dienoraštis. [Kn.] 13: Sniego tvirtovės. – 2019. – Kinney, J.
Prietrankos dienoraštis. [Kn.] 13: Ne itin vykusio gimtadienio istorija. – 2019. – Russell, R. R.
Tigro šuolis: [apysaka]. – 2018. – DiCamillo, K.

Užraktas: romanas. – 2018. – Opolskaitė, D.
Labas, aš Tadas. – 2018. – Rebeka U.

Iš įvairių mokslo šakų literatūros tebėra populiarūs kelionių vadovai, užsienio kalbų žodynai, gramatikos ir pokalbių knygos, medicininė literatūra.

Dažniausiai išduotos įvairių mokslo šakų knygos:

Dokumento pavadinimas
Žmogaus anatomija ir fiziologija: mokymo knyga. – 2014. – Anusevičienė,O.
Visavertė mityba 30 dienų. – 2015. – Hartwig, M.
Žmogaus anatomija. T. 2. – 2016.
Auklėjimas be dramų: kaip visapusiškai lavinti vaiko protą ir numaldyti kylančias audras. - 2015. – Siegel, D.
Balansas kasdienybėje: [pagrindiniai mitybos principai, paneigti mitai, fizinė ir emocinė sveikata]. – 2018. – Šliažaitė, T.
Pokyčių valdymas: vadovėlis. – [2016]. – Sakalas, A.
Namai be atliekų: išsamus vadovas, kaip supaprastinti gyvenimą ir sumažinti atliekų kiekį. – [2018]. – Johnson, B.
Šeimos Biblija: Naujasis ir Senasis Testamentai. – Ekumen. leid. – [2019].
Lietuvos baudžiamoji teisė. Specialioji dalis. Kn. 2. – 2017.
Slaugos propedeutika: mokomoji knyga. – 2017. – Šakalytė, D.
Geriatrija: vadovėlis. – 2017.
Žmogaus judėjimo anatomija: judėjimo organų sisteminė, sritinė ir kūno paviršiaus anatomija: [vadovėlis]. – 2013. –Stropus, R.
Ispanų kalba: mokykimės savarankiškai. – 2012. – Libertad-Užienė, L.

Kaip ir ankstesniais metais, skaitytojai aktyviai naudojosi virtualiomis knygų rezervavimo, užsakymo internetu bei knygų grąžinimo termino pratęsimo paslaugomis. 2019 m. internetu buvo užsakyta **3268** fiz. vnt. dokumentų, t. y. 15,6 proc. daugiau nei 2018 m.. Internetu dažniausiai užsakoma grožinė literatūra (70 proc.)**,** aktyviausiai šia paslauga naudojasi dirbančiųjų skaitytojų grupė (68 proc.). Nuolat auga ir knygų rezervavimo internetu paslauga. Be jos, pačių populiariausių knygų kitaip nebūtų įmanoma sulaukti. 2019 m. ši paslauga išaugo 13,8 proc. Rezervuojant leidinius internetu aktyviausi vartotojai taip yra dirbantieji – 58,4 proc. Dalis skaitytojų neįsivaizduoja kitokio leidinio pasiskolinimo būdo, kaip tik iškart rezervuojant jį internetu. Tai sutaupo vartotojų laiką ir garantuoja knygos greitą prieinamumą. Rezervuotų dokumentų tarpe kaip ir užsakytų leidinių dominuoja grožinė literatūra – 86 proc.

Per metus iš viso rezervuota 12297 fiz. vnt. knygų (1698 fiz. vnt. daugiau):

VB – **7510**;

Miesto filialuose – **4787**.

Paslauga ,,Klausk bibliotekininko“ ir toliau išlieka nepopuliari. Per 2019 m. buvo gauta 14 šių užklausų (2018 m. – 4).

Bendras skaitomumo rodiklis – **33,5** (2018 m. – 33,6), tame tarpe vaikų – 26,9:

VB – **36,4** (2018 m. – 36,5), tame tarpe vaikų – 29,5;

Miesto filialuose – **28,3** (2018 m. – 28,5), tame tarpe vaikų – 23,4.

J. Kunčino VB sistemos vartotojams skirta **136** darbo vietos:

VB – **89**;

Miesto filialuose **– 47**.

Biblioteka turi **43** kompiuterizuotas darbo vietas vartotojams.

VB – **30**;

Miesto filialuose – **13**.
Bibliotekos darbuotojams yra skirta **30** kompiuterizuotų darbo vietų:
VB – **26**;
Miesto filialuose – **4**.
Visos bibliotekoje esančios kompiuterizuotos darbo vietos yra prijungtos prie interneto.

3.6. Vartotojų orientavimas ir apmokymas

2019 m. bibliotekoje ir jos padaliniuose vartotojų mokymams buvo skirta **1017** valandų. Bibliotekos VIPT klasėje buvo vykdomi pavieniai skaitmeninio raštingumo mokymai pagal individualius gyventojų poreikius, taip pat organizuojamas mokymas grupėmis pagal projekto „Prisijungusi Lietuva“ pragramą. Projekto „Prisijungusi Lietuva“ dėka buvo sudarytos galimybės įsigyti skaitmeninių žinių gyventojams, kurie vis dar nesinaudoja internetu, bei paskatino mokytis tuos gyventojus, kurie norėjo patobulinti skaitmeninius įgūdžius. 2 bibliotekos darbuotojos apmokė 588 gyventojus, iš jų: pagal pradedančiųjų programą mokėsi 125 asmenys, pagal pažengusiųjų – 396, pagal individualius poreikius apmokyti 67 gyventojai.

Ekskursijos (naudojimosi fondu, paslaugomis, įranga, informaciniais ištekliais mokymai)		Elektroninėms paslaugoms skirti mokymai		Kompiuterinio raštingumo mokymai	
Trukmė (val.)	Dalyvių skaičius	Trukmė (val.)	Dalyvių skaičius	Trukmė (val.)	Dalyvių skaičius
114	1590	111	212	794	588

Bibliotekoje ir toliau buvo teikiamos konsultacijos įvairiais elektroninių paslaugų klausimais. Viso bibliotekos padaliniuose suteikta apie 1500 įvairaus pobūdžio konsultacijų. Tradiciškai, tai, daugiausiai patarimai, kaip naudotis elektroniniu bibliotekos katalogu, Nacionaliniu bibliografijos duomenų banku, išduotų leidinių pratęsimo, užsakymo ar rezervavimo klausimais, pristatomos bibliotekoje esančios duomenų bazės, TBA paslauga bei padedama orientuotis bibliotekos fonduose.

Ekskursijos. Edukaciniai užsiėmimai. Per ataskaitinius metus viešojoje bibliotekoje ir jos filialuose pravesta **90** ekskursijų ir/ar edukacinų užsiėmimų (2018 m. – 62):
VB – 74;
VB filialuose – 16.
Ekskursijų ir edukacinių užsiėmimų skaičius 2019 m. ženkliai (28) išaugo. Šį padidėjimą lėmė naujų IT paslaugų atsiradimas bibliotekoje. Suorganizuota 14 renginių, kurių metu bendruomenė buvo supažindinta su naujomis viešosiomis e-paslaugomis. Organizuoti 7 grupiniai robotikos ir konstruktorių užsiėmimai. Taip pat – 5 3D spausdintuvo pristatymai grupėms bei 5 nuotraukų negatyvų skaitmeninimo ir spausdinimo konsultacijos visiems pageidavusiems. Jaunimo išmaniojoje erdvėje buvo suorganizuotos 20 interaktyvių pamokų vaikams, kuriose buvo pristatomi robotai, dronai, 3D spausdintuvas, negatyvų skeneris, virtualios realybės akiniai. Pamokėlių metu vaikai turėjo galimybę patys konstruoti robotus, juos programuoti, išbandyti 3D spausdintuvą ir pan. Vyko ir bendro pobūdžio ekskursijos, kurios supažindino su biblioteka, jos paslaugomis ir pan. 6 ekskursijos vyko kartu su edukacine programa apie rašytoją Jurgį Kunčiną. Be to, vyko edukacinės pamokos, skirtos lietuvių kalbos dienoms. Pagrindiniai ekskursijų bei edukacinių pamokų dalyviai yra miesto mokyklų moksleiviai. Tačiau ekskursijose dalyvavo Marijampolės

Trečio amžiaus universiteto (TAU) studentai, kelios delegacijos iš užsienio šalių, viešinčios mieste ir kt.

3.7. Prieiga ir sąlygos

Darbo dienos. Viešoji biblioteka ir Vidzgirio filialas dirba: pirmadienis – šeštadienis.

Šios bibliotekos per 2019 m. lankytojus aptarnavo 291 dieną. Pirmąją mėnesio darbo dieną nuo 9 iki 12 val. bibliotekoje ir jos padaliniuose yra švaros valandos, skirtos fondų tvarkymuisi, o nuo 12 val. aptarnaujami skaitytojai, kaip ir įprastomis dienomis.

Informacijos ir laisvalaikio centras bei Pirmojo Alytaus filialas dirba: pirmadienis – penktadienis. Pirmojo Alytaus filialas aptarnavo lankytojus 253 dienas. Informacijos ir laisvalaikio centras – 248 dienas, mat vasarą, atostogaujant darbuotojai, filialas 5 savaites nedirbo.

Darbo valandos. Viešosios bibliotekos darbo laikas: 9–19 val. darbo dienomis, 9–15 val. šeštadieniais.

VB vaikų ir jaunimo literatūros skyrius: 10–18 val., 9–15 val. šeštadieniais.

VB Vidzgirio filialas: 10–18 val.; 9–15 val. šeštadieniais.

VB Pirmojo Alytaus filialas: 10–18 val.; šeštadieniais nedirba.

VB Informacijos ir laisvalaikio centras: 9–16.30 val.; šeštadieniais nedirba.

3.8. TBA

2019 m. metais šia paslauga pasinaudojo 21 vartotojas (3 vartotojais daugiau nei 2018 m.). Į Kauno apskrities viešąją ir Lietuvos Nacionalinę M. Mažvydo bibliotekas buvo išsiųsta 50 užklausų. Atitinkamai iš šių bibliotekų buvo gauta 50 dokumentų: 37 originalūs dokumentai ir 13 kopijų. Gauta 1 užklausa iš Kauno apskrities viešosios bibliotekos**.** Minėtos bibliotekos vartotojui nusiųstas 1 leidinys iš Skaitytojų aptarnavimo skyriaus fondo.

3.9. Renginiai

2019 metais miesto bibliotekose suorganizuota **208** renginiai:

SVB tinklo bibliotekose				VB				Miesto fil.				Renginių lankytojų skaičius
Iš viso	Komplek-sinių	Žodinių	Vaizdinių	Iš viso	Komplek-sinių	Žodinių	Vaizdinių	Iš viso	Komplek-sinių	Žodinių	Vaizdinių	
208	42	61	105	121	28	42	51	87	14	19	54	13819

VB – **121**;

VB filialuose – **87**.

VB filialuose vidutiniškai buvo surengta po **43** renginius.

Per ataskaitinius metus miesto bibliotekų organizuojamus renginius aplankė **13 819** lankytojų (226 lankytojais daugiau, nei 2018 m.). Renginių lankytojai sudaro 9,9 proc. visų bibliotekos lankytojų:

VB – **10432**;

VB filialuose – **3387**.

2019 m. biblioteka vykdė projektą „Dėmesio! Dvi kartos traukinyje“. Šio projekto rėmuose vyko 5 literatūriniai susitikimai, kuriuose dalyvavo žinomos literatūrinio pasaulio asmenybės – skirtingų kartų rašytojai, kritikai, vyko diskusijos šiuolaikinės lietuvių literatūros tema. Kiekviename renginyje skambėjo gyvai atliekamos muzikos intarpai. Renginiuose dalyvavo rašytojai K. Platelis, J. Melnikas,V. Kulvinskaitė, G. Radvilavičiūtė, D. Opolskaitė, B. Jonuškaitė, M. Toločka, E. Noreika, literatūros kritikai E. Banytė, J. Baranova. Muzikavo K. Vaiginis (saksofonas), grupė „Kukumbalis“ ir kt.

2019 m. bibliotekoje surengti 7 knygų pristatymai: A. Anušausko „Aš esu Vanagas“, E. Tombak „Minčių žvėrynas“, J. Ir P. Jurkevičių „Romanas su Italija“, A. Ruseckaitės „Padai pilni vinių“, R. Petrausko „Barbarosa: Antrasis pasaulinis karas Europoje“, „Sūduvos girios“, B. Jonuškaitės „Maestro“.

Bibliotekos lankytojų dėmesio sulaukė ir kiti literatūrinio ir/ar pažintinio pobūdžio susitikimai: atminimo vakarai „Muzikas ir pedagogas Juozas Karpavičius prisiminimuose“ ir „Amžinai, amžinai neramus“ Pauliaus Širvio atminimui (Č. Stonys, S.Siparis, P. Zaremba); susitikimai su žurnalų „Gimtoji kalba“ bei „Baltasis kambarys‘ redaktoriais ir darbuotojais; susitikimas su poetu ir vertėju D. Gintalu (frankofonijos dienai); muzikiniai vakarai „Šiaurės gėlės“ (Lietuvos žydų proza ir muzika), „Susitikime Alytuje“ (džiazo improvizacijos žydų folkloro tema, A. Gotesmanas , M. Trzaska) ir kt.

Prieš savivaldybių rinkimus bibliotekoje vyko kandidatų į miesto merus G. Daukšio ir N. Cesiulio bei kandidatų į Alytaus rajono merus A. Vrubliausko ir A. Truncės debatų dvikovos, kurias organizavo ir transliavo LRT radijas.

Kaip ankstesniais metais bibliotekoje buvo rengiamos spaudinių, dailės, fotografijos, miesto bendruomenės kūrybos parodos. Įdomiausios jų: Šveicarijos bendruomenės pasiūlyta paroda „Lietuvių Šveicarija“, S. Bronickienės grafikos darbų paroda, Lietuvos teisininkų draugijos parengta senųjų teisės leidinių paroda “Prisilietimas prie teisės šaltinių - Lietuva iki 1940 m.“, tarptautinio socialinio projekto, skirto neįgaliesiems, fotografijų paroda „Ypatingas grožis“ ir kt.

„Išmanioje jaunimo erdvėje“, surengta 40 renginių paaugliams ir jaunimui – vyko netradicinės saugaus interneto, lietuvių kalbos, robotų konstravimo pamokos, stalo žaidimų popietės, parodos, paskaitos, proto mūšiai, kino filmų peržiūros.

Jau tapo tradicija kviesti biblioteką dalyvauti bendrose Alytaus miesto šventėse, kurios vyksta įvairiose miesto erdvėse. Išmaniosios jaunimo erdvės bei Vaikų ir jaunimo skyriaus bibliotekininkės su bibliotekos išmaniąja palapine dalyvavo 3 šventėse:

„Šeimų šventė – 2019“ vyko Jaunimo parke, kur bibliotekos įrengtame kampelyje buvo galima naudotis planšetėmis, nemokamu internetu, virtualios realybės akiniais, stalo žaidimais, paskaityti knygas bei žurnalus;

„Skambantis spalvų miestas“ vyko Alytaus miesto sode, kur išmanioje bibliotekos palapinėje ir šalia jos buvo galima naudotis planšetėmis, nemokamu internetu, virtualios realybės akiniais, stalo žaidimais, paskaityti žurnalus ir knygas. Visa veikla buvo galima užsiimti patogiai atsisėdus ant sėdmaišių.

„Ryškiai ir žaismingai“ – tai Jaunimo centro organizuotas renginys, skirtas mokslo metų pradžios šventei paminėti. Čia tai pat sėkmingai sudalyvavo biblioteka su savo išmaniąja palapine.

Minėtuose renginiuose bibliotekos palapinę ir kitus bibliotekos įrengtus kampelius aplankė apie 400 švenčių dalyvių.

Biblioteka gražiai bendradarbiauja su miesto globos ir reabilitacijos centro globotiniais – vyksta į centrą, ten, pasikvietę muzikantus, rengia koncertus skaito tekstus, eilės. 2019 m. bibliotekininkės kartu su Prienų aklųjų ir silpnaregių ansambliu „Puriena“ buvo nuvykę ir į Kalvarijos globos namus.

VB filialų renginiai. Bibliotekos filialuose surengti 87 renginiai. Be tradicinių kūrybinių susitikimų, bendruomenės narių bei spaudinių parodų, Vidzgirio filiale ir toliau tęsėsi klubo „Skaitau ir diskutuoju“ veikla. 2019 m. metais įvyko 10 šio klubo susitikimų, kurių metu aptarta 10 knygų. Visos klubo lankytojos išliko nuo pat klubo įsikūrimo ir toliau aktyviai lankosi knygų aptarimų vakaruose. Pirmojo Alytaus filialas, kaip ir ankstesniais metais, vykdė bendrus projektus su šio mikrorajono Alyčio ir Piliakalnio seniūnaitijomis. 2019 m. iš bendruomenių gavus finansavimą rankdarbių užsiėmimams, buvo vykdomas projektas „Bendruomenė – mūsų namai“. Tokiu būdu vyko 10 užsiėmimų: siuvinėjimas atlasiniais kaspinėliais, pynimas iš laikraščių bei žvakių, žaislų ir kvapniųjų dovanų gamyba. Surengta bendra jungtinė Pirmojo Alytaus bendruomenės narių rankdarbių paroda „Darbščios rankos kuria stebuklus“.

Vaikų renginiai. Vaikams iki 14 m. surengti 106 renginiai. Bibliotekoje, kaip ir ankstesniais metais, vyko įvairūs edukaciniai, žodiniai bei vaizdiniai renginiai populiarinantys skaitymą, etnokultūriniai, pažintiniai užsiėmimai, susitikimai su vaikų rašytojais, parodos. 2019 m. į biblioteką pavyko pritraukti pačius mažiausius miesto gyventojus – Jaunimo išmaniojoje erdvėje pradėti rengti „Žaidimų rytmečiai mažiesiems“. Čia mamos su mažyliais padedant bibliotekininkėms turėjo galimybę žaisti mokomuosius žaidimus, žaisti su interaktyviais lavinamaisiais žaislais, žiūrėti animacinius filmukus, žaisti ant vaikiškų kilimėlių. Tokių rytmečių buvo 12, juose apsilankė 40 mažylių.

Vaikų ir jaunimo literatūros skyriuje surengta 41 renginys vaikams. Vyko susitikimai su rašytojais V. Račicku, Z. Gaižauskaite, žurnalistu L. Dapkumi. Buvo organizuojami renginiai, skirti Nepriklausomybės dienai paminėti – „Dižiuojuosi esąs lietuvis“, „Aš ir mano Lietuva“. Edukaciniai renginiai: „Aš esu pilietis“(su Vaikų teisių apsaugos specialistais); „Knyga – geriausias draugas“; „Pažink neregių pasaulį“ ir pan.

Skyriuje surengta 17 vaizdinių renginių t. y. parodų vaikams, 5 iš jų su išradingais, linksmais pristatymais. Paminėtinos: fotografijų paroda „Regėtas neregėtas Alytus“; sapnų gaudyklių paroda „Neš pelytė saldų miegą“; jungtinė miesto lopšelių/darželių vaikų kūrybinių darbų paroda „Mano gimtasis miestas“ mandalų (iš sėklų) paroda „Mandalos kantrybei ugdyti“ ir kt.

Vidzgirio filialas kaip ir ankstesniais metais, vykdė veiklas, orientuotas į socialiai pažeidžiamas grupes: neįgaliuosius, socialinės rizikos šeimų vaikus. Su miesto socialinių paslaugų centru įvyko 12 bendrų renginių: 9 bendros veiklos su neįgaliaisiais ir 3 su vaikų dienos centru. Biblioteka buvo tas „tiltas“, kuris sujungė „Viena šeima“ vaikų dienos centrą ir miesto socialinių paslaugų centro vaikų dienos centrą bendroms veikloms. Šių centrų lankytojai dalyvavo edukacijose „Patyčios turi liautis“ bei „Išmaniosios technologijos“, vyko pokalbis-paskaita „Sukčiai, kaip nepatekti į jų pinkles“ (su miesto policininkais) ir pan. Filialo darbuotojos gavo padėką iš asociacijos „Pasitinkant senatvę“ už bendras veiklas, kuomet kartu su „Vilties“ mokykla-darželiu bei Dzūkijos mokyklos spec. klase, kur mokosi specialiųjų poreikių vaikai, gražiai papuošė Alytaus senelių namų erdves Kalėdų šventėms. Bibliotekos erdves puošė 25 miesto bendruomenės kūrybinių darbų parodos bei 2 respublikinės ugdymo įstaigų kūrybinių darbų parodos.Viso filiale surengta 30 renginių vaikams.

3.10. Mokamos paslaugos

2019 metais mokamų paslaugų kainų sąrašas buvo nepasikeitė:

1.Vartotojo pažymėjimo (bilieto) išdavimas:

1.1. Elektroninio skaitytojo bilieto išdavimas – 1,80 Eur;

1.2. Vienkartinio skaitytojo bilieto išdavimas – 0,30 Eur;

2. Kopijavimas (kopijavimo aparatu) – 0,06 Eur.

3. Papildomos kompiuterinės paslaugos:

3.1 Dokumentų skenavimas – 0,20 Eur;

3.2. Nespalvoto dokumento spausdinimas, kopijavimas – 0,06 Eur. (Fotografijų ir kitos iliustracinės medžiagos kainai taikomas koeficientas 4);

3.3. Spalvoto dokumento spausdinimas – 0,40 Eur (Fotografijų ir kitos iliustracinės medžiagos kainai taikomas koeficientas 4);

4. Dokumentų įrišimas (brošiūravimas):

4.1. 1 - 10 psl. – 0,30 Eur + įrišimo medžiagų kaina;

4.2. 11 - 20 psl. – 0,60 Eur + įrišimo medžiagų kaina;

4.3. 21 - 40 psl. – 0,90 Eur + įrišimo medžiagų kaina;

4.4. 41 - 80 psl. – 1,20 Eur + įrišimo medžiagų kaina.

5. Salės nuoma 1 val:

5.1 Su multimedia įranga – 17,00 Eur;

5.2 Be multimedia įrangos – 9,00 Eur;

5.3 Po bibliotekos darbo valandų – 18,34 Eur.

6. Fizinių ir juridinių asmenų komercinė reklama bibliotekos patalpose (skelbimai ir kt.): 1 skelbimas, 1 lankstinukų/skrajučių komplektas, 1 reklaminė akcija – 8,70 Eur;

7. Bibliotekos išleistų leidinių platinimas – 1egz. savikaina + 0,50 Eur;

8. Kitų Alytaus leidėjų arba leidinių apie Alytų ir alytiškius platinimas pagal sutartis – leidinio kaina + 1,00 Eur.

2019 m. už skaitytojų bilietų išdavimą surinkta 952,80 Eur (2018 m – 861,20 Eur).

Už papildomas kompiuterines paslaugas – 1723,33 Eur (2018 m. – 1982,62 Eur).

Už kopijavimo paslaugas – 688,38 Eur (2018 m. – 417,74 Eur). Per 2017 metus atlikta 5717 kopijos.

Delspinigių už laiku negrąžintas knygas surinkta 339,34 Eur (2018 m – 333,41 Eur).

Už patalpų nuomą surinkta 964,00 Eur (2018 m – 565,00 Eur).

Už bibliotekos išleistų ir kitų Alytaus leidėjų arba leidinių platinimą – 13,00 Eur.

Viso už mokamas paslaugas per ataskaitinius metus biblioteka gavo 4342,00 Eur.

3.11. Bibliotekos įvaizdžio formavimas

2019 m. įvairiuose žiniasklaidos šaltiniuose paskelbta **383** straipsniai, susiję su bibliotekos veikla.

	Iš viso straipsn.	Bibliotekos darbuotojų				Ne bibliotekos darbuotojų			
		Viso	Resp. sp.	Viet. sp.	Interneto psl.	Viso	Resp. sp.	Viet. Sp.	Interneto psl.
Viso VB sist.	**383**	**258**	1	16	241	**125**	0	19	106
VB	**286**	**206**	1	16	189	**80**	0	18	62
Miesto fil.	**97**	**52**	0	0	52	**45**	0	1	44

Didžiausia dalis straipsnių patalpinta internetiniuose puslapiuose www.alytus.lt, www.alytusplius.lt,

www.alytausgidas.lt, www.alytauslaikas.lt, www.kasvyksta.lt/alytus, kiek mažiau spausdinta laikraščiuose „Alytaus naujienos“, „Dainavos žodis“.

Beveik visi bibliotekos padaliniai turi profilius Facebook`e. Čia anonsuojami renginiai, viešinamos projektų veiklos, dalinamasi nuotraukomis iš įvykusių renginių. Biblioteka turi 1312 Facebook sekėjų. „Išmanioji jaunimo erdvė“ turi socialinio tinklo „Instagram“ paskyrą, kurioje talpinamos įvairios kasdienio gyvenimo Išmaniojoje erdvėje fotografijos. 2019 m. ir toliau buvo tęsiamas rašytojo Jurgio Kunčino kūrybos populiarinimas socialiniame tinklo „Facebook“ profilyje https://www.facebook.com/kuncinotekstai/timeline?ref=page_internal. Per metus šiame profilyje padaryti 33 įrašai, viešinantys rašytojo kūrybą bei pateiktos nuorodos jo kūrybą publikuojančią virtualią biblioteką „Gyvenimo stebėtojo užrašai“.

Bibliotekos darbuotojos nuolat atnaujina ir tvarko bibliotekos svetainę – www.alytus.mvb.lt. Bibliotekos paslaugos ar kt. naujienos bei bibliotekoje vyksiantys renginiai reklamuojami išoriniame LD ekrane. Kaip ir ankstesniais metais, bibliotekoje vykstantys renginiai, naujoves buvo taip pat nuolat skelbiami jau minėtose svetainėse, miesto mokyklų socialinių tinklų puslapiuose, kt. portaluose, pristatomi ir rodomi per Alytaus regioninę televiziją (vien iš vaikų ir jaunimo skyriuje vykusių renginių 2019 m. buvo parodyta 20 reportažų), aprašomi bei anonsuojami laikraščiuose „Alytaus naujienos“, „Miesto laikraštis“. Kiekvieną mėnesį rengiami mėnesio

renginių planai, jie pateikiami Alytaus miesto savivaldybės kultūros skyriui ir galiausiai patenka į bendrus miesto kultūrinių renginių planus. Suinteresuotiems lankytojams pakvietimai į renginius siunčiami elektroniniu paštu, (sukaupta apie 300 šimtų adresų bazė, dalis nuolatinių lankytojų informuojami telefonu). Biblioteka savo jėgomis parengė 50 renginių afišų, kurios buvo išplatintos mieste.

Tęsiamas bendradarbiavimas su regionine radijo stotimi FM – 99. Čia ne tik operatyviai ir intensyviai buvo anonsuojami bibliotekoje vykstantys renginiai, bet ir kalbinami bibliotekos renginiuose viešintys įžymūs svečiai, bibliotekos darbuotojai.

IV. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA

4.1. LIBIS PĮ diegimas

2019 metais bibliotekos elektroniniame kataloge sukaupta 61141 arba 100 proc. dokumentų bibliografinių įrašų. Per metus elektroninis katalogas papildytas 1623 bibliografiniais įrašais (2,73 proc.)

Tvarkant muzikos garso įrašus ir natų dokumentus analizinių įrašų bazė papildyta 1011 įrašų (954 garso ir 57 natų), tai yra net 839 įrašais arba 487,79 proc. daugiau nei ankstesniais metais.

4.2. Informacinis fondas

J. Kunčino VB informacinį fondą sudaro **7690** (5,1 proc. viso fondo) informaciniai leidiniai.

Viešojoje bibliotekoje – **6982** egz.

Vidutiniškai kiekviename filiale – **708** egz.

4.3. Katalogų ir kartotekų sistema

Bibliotekoje šiuo metu yra suvestinis, elektroninis, abėcėliniai ir sisteminiai skyrių bei filialų katalogai. Visuose padaliniuose jau seniai naudojamas tik elektroninis katalogas.

4.4. Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas

Per ataskaitinius metus bibliotekos darbuotojams pateikta **8367** užklausos, į **6930** užklausas buvo atsakyta teigiamai:

VB – **6346**;

VB filialuose – **584**;

Kiekvienas filialas vidutiniškai – **195**.

Elektroniniu būdu atsakyta į **598** užklausas.

Neįvykdytų užklausų – **1437.**

2019 m. gautų užklausų kiekis lyginant su 2018 m. sumažėjo 745 užklausom. Informacinių užklausų mažėjimą lemia tai, jog studentams mokomoji literatūra yra talpinama aukštųjų mokyklų intranetuose, be to aukštųjų mokyklų bibliotekose taip pat prenumeruojamos įvairios duomenų bazės, įvairūs elektroniniai leidiniai, vadovėliai. Užklausų mažėjimą lemia ir studijuojančiųjų asmenų skaičiaus mažėjimas.

55 proc. visų užklausų sudaro teminės, 43 proc. – adresinės užklausos ir tik 2 proc. – faktografinės bei tikslinamosios. Adresinių užklausų skaičius galėtų būti ir didesnis, nes realiai jų pateikiama daugiau, tik ne visada bibliotekininkės spėja užrašyti.

2019 metais dominavo užklausos teisės ir medicininės slaugos temomis. Nemažas literatūros poreikis išliko vadybos, socialiniais, pedagogikos bei psichologijos klausimais.

Populiarios ir knygos iš serijos „Kelionių vadovai“, kalbų mokymosi pradžiamoksliai, pasikalbėjimų žodynėliai. 2019 m. nemažai užklausų sulaukta apie holokaustą.

17 proc. užklausų nepavyko įvykdyti. Tai daugiausiai adresinės užklausos, kuomet lankytojai norėjo vienos ar kitos konkrečios knygos, kurios biblioteka neturi. Dažnai tai būna knygos, leistos universitetuose, populiarūs bestseleriai, kurių biblioteka turi tik po 1 egz., knygos, išreklamuotos žiniasklaidos priemonėse, tačiau bibliotekos dar nepasiekę. Prie neigiamų užklausų prisiskaičiuoja ir tokie leidiniai, kurie yra bibliotekoje, tačiau vartotojui netinka išleidimo metai ir pan.

Iš teminių užklausų neatsakyta į tokias užklausas kaip: Python programavimo kalba, Feldman knygos, Seimo narių turtiniai ir teisiniai santykiai, rusų kalbos vadovėliai, anglų kalbos pratybos, tolimųjų reisų vairuotojų vairavimo ir poilsio laikas įmonėje „Linava“, senosios telefonų knygos, lietuvių-kinų kalbos žodynas, traktorius T40, margučio atsiradimo istorija, Gudo informatikos knygos, lietuvių dainos Amerikoje, Ispanijos kelių žemėlapis, programa verslui „Qlik Sence“, akordeono vadovėlis, mėsos gaminių šaldymo patalpos, paslaugų klasifikacija, transhumanizmas, marketingo karai.

4.5. Internetas

Visose 5 miesto bibliotekose lankytojų paslaugoms yra nemokama prieiga prie interneto per LITNET tinklą. Interneto ryšys yra tiekiamas per optinį kabelį. Bibliotekoje veikia bevielis internetas (Wi-fi).

Viešojoje bibliotekoje veika 3 interneto skaityklos: Išmanioji jaunimo erdvė su 6 stacionariais bei 8 planšetiniais kompiuteriais (projektas „Bibliotekos pažangai – 2”); 10 vietų VIP centras (projektas „Bibliotekos pažangai”); 1 skaitykla su 4 kompiuterizuotomis darbo vietomis. Lankytojų srautai atitinkamai pasiskirstę šiose erdvėse atsižvelgiant į amžių, poreikius ir kitus veiksnius. Vaikų ir jaunimo literatūros skyriuje bei filialuose yra kompiuterizuotos darbo vietos su prieiga prie interneto. 2019 m. visos lankytojų darbo vietos yra atnaujintos.

Viso J. Kunčino VB sistemoje vartotojams yra **43** kompiuterizuotos darbo vietos su interneto prieiga:

VB – **30**;

VB filialuose – **13**.

Per ataskaitinius metus viešojoje bibliotekoje ir jos filialuose apsilankė **17 674** interneto vartotojai, t. y. 2674 lankytojais arba 15,1 proc. daugiau nei 2018 m.:

Miesto VB – **12577** (buvo 10517**)** lankytojai;

Miesto VB filialuose – **5097** (buvo 4059**)** lankytojai.

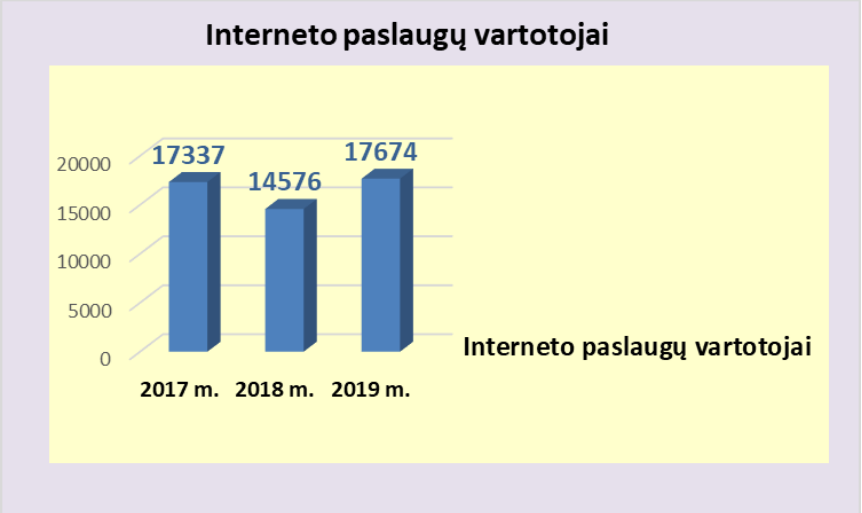

Interneto lankytojų skaičius keletą metų mažėjęs, ataskaitiniais metais vėl padidėjo. Padidėjimą lėmė tai, kad visi bibliotekos padaliniai gavo naujus kompiuterius (projektas „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“). Tą pirmiausiai pajuto mažieji lankytojai, mat iš karto ėmėsi žaisti naujus žaidimus, kurie ankstesniuose senstelėjusiuose kompiuteriuose jau neveikė. Aktyvūs gyventojų mokymai bibliotekoje taip pat prisidėjo prie padidėjusio interneto lankytojų skaičiaus.

Kaip ir ankstesniais metais viešosios prieigos lankytojai daug laiko praleido socialiniuose tinkluose, spausdinosi bankų išrašus, komunalinių mokesčių sąskaitas, skrydžių bilietus, tikrinosi elektroninius paštus, naršė skelbimų svetainėse. Studijuojantys asmenys labai dažnai spausdinosi įvairius rašto darbus, referatus, bakalauro ar magistro darbus. Vis populiaresnė tampa skenavimo paslauga - lankytojai skenuojasi įvairius dokumentus ir siunčia juos el. paštu.

Tenka apgailestauti, jog Interneto skaitykla pamėgo naudotis ir asmenys, turintys tam tikrų psichinės sveikatos problemų. Iš tokių lankytojų, būtų galima paminėti kelis asmenis, kurie rašo įvairius skundus ir raštus teisėsaugos institucijoms bei kitoms įvairioms institucijoms. Be to, kai kurie iš jų pastoviai provokuoja konfliktines situacijas, taip trukdydami kitiems lankytojams, reikalauja kompiuterio visai darbo dienai.

4.6. Duomenys apie bibliotekos elektronines paslaugas

2019 metais bibliotekoje buvo galima pasinaudoti šiomis duomenų bazėmis:

- Nacionalinės bibliografijos duomenų banku (NBDB).
- Lietuvos periodinės spaudos bibliografijos straipsnių bazės 1994-2002 metų archyvu.
- Infolex.
- Naxos Music Library.
- EBSCO Publishing.

Nacionalinės bibliografijos duomenų banku bibliotekoje pasinaudota 49 kartus. Tačiau daugelis vartotojų šiuo duomenų banku turi galimybę naudotis savarankiškai iš ne bibliotekoje esančių kompiuterių – bibliotekos lankytojai yra supažindinti su nuotolinėmis paieškos galimybėmis ir apmokyti tai daryti. Teisinėje duomenų bazėje INFOLEX atliktos 52 operacijos. Naxos Music Library jungtasi 16 kartų, viso perklausyti 22 garso takeliai, EBSCO duomenų bazėje atliktas 231 seansas bei 1120 paieškų. Senuoju periodinės spaudos bibliografijos straipsnių bazės 1994-2002 metų archyvu naudotasi vos 3 kartus.

Per ataskaitinius metus buvo naudojamasi ir kitomis elektroninėmis paslaugomis. Iš jų:
interneto seansų – **16524** (2018 m. – 14205);
atsiųstų įrašų – **29922** (2018 m. – 36045);
virtualių apsilankymų – **10784** (2018 m. – 9446);
paieškų skaičius – **62524** (2018 m. – 75240).

4.7. Kraštotyros darbas

2019 metais kraštotyros fondas pasipildė 45 naujais leidiniais (2018 m. – 115 egz.). Šiuo metu kraštotyros fondą sudaro **2831** dokumentas.

	Kraštotyros fondas (fiz. vnt.)	Kraštotyros įrašų skaičius		Kraštotyros darbų skaičius	
		Iš viso	Parengta 2019 m.	Iš viso	Parengta 2019 m.
VB	2831	93 961	4599	152	3

2019 m. buvo tęsiamas bendradarbiavimas su Lietuvos nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka kuriant Nacionalinės bibliografijos duomenų banką (NBDB). Šiam bankui kuriami analiziniai įrašai iš regioninio savaitraščio „Dainavos žodis“ bei žurnalo „Dainava“. Per metus į NBDB eksportuoti 659 įrašai, ty. 138 įrašais arba 18 proc. mažiau nei 2018 m.

Iš vietinės regioninės spaudos, bibliotekoje prenumeruojamų periodinių leidinių bei bibliotekos įsigyjamų knygų buvo sukurti 4599 įrašai, kurie ir papildė elektroninį bibliotekos katalogą. Toliau tęsiamas retrospektyvios kraštotyros bibliografijos kortelinės kartotekos įtraukimas į elektroninį katalogą. Metų pabaigoje rekatologuojama UDK 352 skyriaus rubrika „Miesto savivaldybė“.

Tenkinant vartotojų informacinius, kultūrinius, laisvalaikio ir skaitymo poreikius buvo užtikrinama prieiga prie kraštotyrinės informacijos. Viso per 2019 m. metus bibliotekos skyrių ir filialų darbuotojai atsakė į 436 kraštotyrinio pobūdžio užklausas (2018 m. – 444):

VB – 396;

VB filialai – 42.

Kraštotyros skaitykloje atsakyta į 376 užklausas. Iš jų: teminių – 95, adresinių – 273, faktografinių – 8. Pagal mokslo šakas užklausų gauta: bendrasis skyrius – 111, filosofija, psichologija – 1, religija – 6, visuomenės mokslai – 35, gamtos mokslai – 5, technikos mokslai – 13, menas – 35, kalbotyra – 5, grožinė literatūra – 110, geografija, istorija – 58. Tradiciškai daugiausia buvo domimasi kraštiečių grožine literatūra, istorija bei geografija, ankstesnių metų periodine spauda. Ekskursijų metu moksleiviai domisi senosiomis miesto fotografijomis, bando atpažinti per daugelį metų jau stipriai pasikeitusias miesto vietas, vaizdus. Itin populiarūs alytiškio fotomenininko Zenono Bulgakovo fotografijų albumai apie mūsų miestą. Taip pat labai skaitomi yra ir Irenos Buivydaitės-Kupčinskienės meilės romanai. Per metus daugiausiai kartų pasinaudota šiomis knygomis: „Zenono Bulgakovo Alytus“ (2016) – 32 kartai, „Skamba dzūkiška šneka: dzūkų tarmės žodynėlis“ (2009) – 18 kartų, po 17 kartų – „Bulgakovas, Z. Senasis ir naujasis Alytus [Nuotraukų albumas]: 1971–1997“ (2003) ir „Dzūkiški skaicymai [Rankraštis]“ (2005), po 16 kartų – „Alytus: [fotoalbumas]“ (2014) ir „Alytaus istorinė raida: nuo miesto užuomazgos iki nepriklausomybės atgavimo XX amžiaus pabaigoje“ (2004).

Kraštotyros skaitykloje teikiama leidinių terminuoto skolinimo į namus paslauga, kai leidiniai skolinami 14 dienų. Ja pasinaudojo 117 lankytojų, jiems tokiu būdu išduotas 201 leidinys.

Toliau tęsiamas jau esamų teminių ir personalijų aplankų fondo pildymas, „Kraštiečių ir Alytaus datų sąrašas“. Parengti nauji 2019 metų Alytaus miesto kultūros premijos laureatų – Alytaus miesto teatro aktorės, dramaturgės, bei režisierės Andros Kavaliauskaitės ir fotografo, Alytaus fotografų klubo įkūrėjo, fotografijos mokytojo, daugelio parodų iniciatoriaus ir organizatoriaus Stasio Šmigelsko – personalijų bei teminis „Alytaus šaulių namai – Kultūros namai“ aplankai.

2019 m. sulaukta VDU lektorės prašymo nuskenuoti J. Kunčino romano „Tūla“, išversto į anglų kalbą, I ir VII skyrius ir atsiųsti el. paštu. Ši lektorė Čikagos Ilinojaus universitete (JAV) skaitė paskaitą apie lietuvių literatūrą ir studentų supažindinimui su mūsų šalies literatūra pasirinko būtent alytiškio rašytojo Jurgio Kunčino kūrybos ištraukas.

Balandžio 15 dieną prie Alytaus šaulių namų vyko Pasaulinei kultūros dienai skirtas renginys „(Ne)pamatuoti kultūros pamatai. Atminties tiltai“. Šia proga bibliografės surinko periodikoje publikuotą informaciją apie istorinius Alytaus šaulių namus, kuriuose sovietmečiu veikė Kultūros namai ir parengė aplanką „Alytaus šaulių namai – Kultūros namai“. Renginio metu Šaulių namų fojė vyko Informacijos ir kraštotyros centro parengta improvizuota skaitykla „Lektūra iš palėpės“. Joje buvo įkurta renginio lankytojų susitikimų erdvė, kuri sulaukė itin didelio populiarumo. Ne mažiau dėmesio sulaukė ir senų knygų lentyna, įvairių sendaikčių ir įvairių kolekcijų eksponatai iš alytiškių asmeninių archyvų, taip pat ir knygų apie Alytų paroda bei 6-7 dešimtmečio bibliotekose naudoto inventoriaus eksponatai. Šioje erdvėje tai pat vyko atsiminimų, dokumentų, spaudinių, nuotraukų paroda iš kažkada čia veikusių Kultūros namų buvusios teatro režisierės Aldonos Balalienės asmeninio archyvo.

Informacijos ir kraštotyros centre toliau kaupiamas bibliotekos renginių fotografijų skaitmeninis archyvas, kuris naudojamas rengiant kraštotyrines parodas, įvairių vizualinių priemonių apie biblioteką kūrimui, informacinei sklaidai apie biblioteką ir jos apipavidalinimui bei įvairiapusiškam publikacijų iliustravimui. Nauji skaitmeniniai nuotraukų kadrai yra tvarkomi fotografijų redagavimo programėlėmis ir tik tada archyvuojami.

Kaip ir kasmet surengta nemažai kraštotyrinio pobūdžio spaudinių ir dokumentų parodų:

Spaudinių ir dokumentų parodos; „Dzūkų ąžuolui Juozui Karpavičiui – 90 (1929 01 03 – 2007 06 15) “; „Nepriklausomybės kovų didvyriui pulko vadui Antanui Juozapavičiui – 125“; „Viena skaitomiausių lietuvių rašytojų bibliotekose – Irena Buivydaitė-Kupčinskienė“ (skirta 65-erių metų jubiliejui); „Muzika visur ir iš visko: Alvydas Jegelevičius“ (skirta 70-ties metų jubiliejui) ir kt.

Viso 2019 m. surengta 14 kraštotyrinio pobūdžio renginių, jie atsispindi ataskaitos skyriuje apie renginius. Rašytojo Jurgio Kunčino kūrybos populiarinimas socialiniame tinkle „Facebook“ profilyje atsispindi skyriuje apie bibliotekos įvaizdžio formavimą.

V. METODINĖ VEIKLA

Pagrindinės metodinės veiklos kryptys nesikeičia:
bibliotekų veiklą reglamentuojančių dokumentų , standartų diegimas;
gyventojų kompiuterinio ir informacinio raštingumo užtikrinimas;
statistikos kaupimas;
pažangios šalies bibliotekų patirties skleidimas ir įgyvendinimas;
praktinės pagalbos teikimas;
darbuotojų kvalifikacijos kėlimas.

Bibliotekoje metodinį darbą, kaip ir ankstesniais metais, dirba direktorės pavaduotoja ir vyr. metodininkė, atsakinga už bibliotekos viešuosius ryšius ir projektų rengimą. Bibliotekų sistema kompaktiška, tad vyksta nuolatinis tiesioginis bendravimas su padalinių darbuotojais. Planine tvarka ar reikalui esant jie aplankomi, apmokomi naujai priimti darbuotojai, teikiama papildoma praktinė pagalba, operatyviai sprendžiamos iškilusios profesinės problemos, ginčai ir pan. Kiekvieną mėnesį renkami skyrių ir filialų statistiniai duomenys, jie analizuojami. Mėnesio veiklos rodikliai pateikiami miesto savivaldybės Kultūros skyriui. Kas mėnesį rengiami ir padalinių vedėjų gamybiniai pasitarimai, aptariami veiklos rezultatai, aiškinamasi trūkumai, problemos. Surengti 4 visuotiniai susirinkimai. Rengiami planai, ataskaitos M. Mažvydo bibliotekai ir Alytaus miesto Tarybai bei savivaldybės Kultūros skyriui, rengiama informacija kitiems jos padaliniams.

Tęsiamas bendradarbiavimas su miesto mokyklų bibliotekomis.

VI. MOKSLINIO TYRIMO DARBAS. DALYVAVIMAS PROGRAMOSE.

6.1. Tiriamieji darbai. Apklausos.

2019 m. atliktos 2 apklausos. Centrinėje bibliotekoje buvo atlikta apklausa „Netradicinių paslaugų žinomumas Alytaus miesto gyventojų tarpe“. Anketos pagalba buvo siekta išsiaiškinti, ar Alytaus miesto gyventojai, o tiksliau – Alytaus Jurgio Kunčino bibliotekos lankytojai, yra girdėję apie nekasdienines paslaugas teikiamas bibliotekoje, ir, ar jos atitinka jų lūkesčius. Apklausoje dalyvavo 171 respondentas. Didžioji dalis lankytojų pirmenybę teikia tradicinėms bibliotekos paslaugoms, visomis kitomis paslaugomis naudojasi pakankamai retai, o apie kai kurias net nėra girdėję. Labiausiai žinoma paslauga yra *nemokami kompiuterinio raštingumo kursai.* Mažiausiai žmonių yra girdėję apie *žaidimų rytmečius mažiesiems ir jų tėveliams.* Paslaugą, kurią alytiškiai labiausiai norėtų išbandyti yra *mobili vasaros skaitykla.* Beveik visi respondentai sutinka, jog biblioteka turėtų nuolat atnaujinti savo siūlomų paslaugų spektrą.

Bibliotekos vaikų ir jaunimo skyrius ataskaitiniais metais atliko tyrimą – apklausą „Kur ieškoma ir randama informacija apie mūsų biblioteką“. Buvo apklausta 100 lankytojų nuo 10 iki 70 metų. 40 proc. apklaustųjų naudojasi ir bibliotekos svetaine ir Facebook, vien tik Facebook naudojasi 70 proc. Įdomu, kad 30 proc. šių lankytojų ieškojo savęs įkeltose renginių nuotraukose. 10 proc. apklaustųjų 1-2 kartus per mėnesį pasižiūri bibliotekos elektroninius puslapius, pasidomi būsimais ar vykusiais renginiais. Apklausa parodė, kad mažieji lankytojai ir jų tėveliai norėtų, kad bibliotekos svetainė būtų orientuota ne tik į renginius, o daugiau būtų akcentuojama knyga, kad bibliotekos taptų tarpininku tarp vaiko ir knygos, t.y. būtų užrašomi vaikų atsiliepimai apie įdomiausias knygeles, skelbiami šių knygelių sąrašai, pateikiamos anotacijos.

Vilniaus apskrities A.Mickevičiaus viešosios bibliotekos prašymu Informacijos ir kraštotyros centro darbuotojai užpildė anketą „2018 metų kultūros paveldo skaitmeninimo statistikos ataskaita“. Tuo pačiu buvo pildyta anketa ir apie kraštotyrinę veiklą.

6.2 Projektų rengimas

2019 metais biblioteka įgyvendino 4 projektus. 2 kultūriniams projektams gauta 7 047 Eur. finansavimas.

„Dėmesio! Dvi kartos traukinyje!“ (4 145 Eur)

„Interaktyvi miesto sodo skaitykla“ (2 902 Eur)

„Interaktyvi Miesto sodo skaitykla“

Projekto tikslas – didinti Alytaus miesto bendruomenės prasmingo laisvalaikio užimtumo įvairovę ir prieinamumą. Projektą finansavo: Lietuvos kultūros taryba, Alytaus miesto savivaldybė. Buvo sukurta mobili laisvalaikio, saviraiškos ir edukacijos erdvė. Šiltuoju sezonu ji veikė Miesto sode, taip pat buvo perkeliama į mieste vykstančias šventes. Bendruomenei buvo sudaryta galimybė patraukliai ir patogiai „kultūrintis“ – skaityti, mokytis, lavinti įgūdžius, smagiai leisti laiką su šeima ar bendraminčiais.

„Dėmesio! Dvi kartos traukinyje!“

Tęstinis projektas, nuo 2015 metų organizuojamas kiekvienais neporiniais metais. Specialiai sukurtoje traukinio kupė susitiko žinomos asmenybės ir vyko skirtingų kartų diskusija šiuolaikinės lietuvių literatūros tema. Kiekviename renginyje skambėjo gyvai atliekamos muzikos intarpai. Projektas pritraukė žinomus vardus, geriausių šiuolaikinės lietuvių literatūros pavyzdžių autorius, profesionalius ir charizmatiškus literatūros kritikus ir pripažintus muzikos atlikėjus. Renginių ciklą finansavo: Lietuvos kultūros taryba, Alytaus miesto savivaldybė.

„Prisijungusi Lietuva“

Projekto tikslas – padėti gyventojams išmokti efektyviai, saugiai, atsakingai naudotis informacinėmis technologijomis bei internetu ir jo teikiamomis galimybėmis. Veiklos adresuotos vietos bendruomenėms ir gyventojams, kurie vis dar nesinaudoja ar minimaliai naudojasi internetu, taip pat tiems, kurie nori pagerinti savo skaitmeninius įgūdžius, išmokti geriau naudotis įvairiomis e. paslaugomis, daugiau sužinoti apie asmeninių duomenų apsaugą ir pan. Projektas finansuojamas Europos regioninės plėtros fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis.

„Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“

Projekto metu atnaujinta bibliotekos kompiuterinė ir programinė įranga. Buvo sukurta galimybė pasiūlyti tokias technologijas, kurių gyventojai ar namų ūkiai dar neturi – buvo sukurtos

naujos darbo vietos darbui su vaizdo ir garso bei grafine medžiaga, asmenų inžinerinius gebėjimus lavinančiais konstruktoriais, robotikos rinkiniais ir kt. įrenginiais. Projektas finansuojamas iš 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos.

VII. PERSONALAS

7.1. Darbuotojų skaičius ir kaitos problemos

J. Kunčino VB sistemoje yra **36** etatai. Dirba **36** darbuotojai: iš jų **26** – profesionalūs bibliotekininkai. Iš jų:

VB – 22 bibliotekininkai;

VB miesto filialuose – 4 bibliotekininkai.

Darbuotojų kaitos 2019 m. nebuvo. Bibliotekininkų amžiaus vidurkis – 48 metai. Pensijinio amžiaus darbuotojų nėra.

7.2. Darbuotojų išsilavinimas

Su aukštuoju išsilavinimu dirba:
J. KunčinoVB – 19 darbuotojų (73,1 proc.). Iš jų:
VB – 18 darbuotojų;
VB miesto filialuose – 1 darbuotojas.
Su aukštesniuoju išsilavinimu dirba:
J. KunčinoVB – 7 darbuotojai (26,9 proc.). Iš jų:
VB – 4 darbuotojai;
VB miesto filialuose – 3 darbuotojai.
Kitokio išsilavinimo darbuotojų tarp profesionalių bibliotekininkų nėra.

7.3. Kvalifikacijos kėlimas

2019 m. kvalifikaciją kėlė 16 (38 proc.) darbuotojų: 14 bibliotekininkų ir 2 kvalifikuoti specialistai.

Bibliotekininkai dalyvavo Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus bibliotekos organizuotuose mokymuose:

„Migrantų integracija Lietuvoje: bibliotekų vaidmuo“;
„Autizmo spektro sutrikimas ir biblioteka: misija įmanoma“;
„Bibliotekos paslaugos socialinės atskirties grupėms“;
„Bibliotekininkystės pagrindai: I dalis, II dalis, III dalis;
„Kraštotyros informacijos sklaida“;
"Kultūros paveldo objektų skaitmeninimas: atranka ir teisių valdymas"
M. Mažvydo bibliotekos organizuotuose seminaruose:
„Nuotolinių paslaugų ir užsienio prenumeruojamų duomenų bazių administravimas“;
„Pasakojame istorijas“.

Alytaus verslo konsultacinio centro mokymuose „Socialinių tinklų panaudojimas, diegiant švietimo naujoves, kuriant organizacijos įvaizdį tarptautinėje rinkoje“.

Bibliotekos darbuotojos dalyvavo projekto „Prisijungusi Lietuva“ skaitmeninio raštingumo mokymuose (48 val., 6 mokymo programų baigimo pažymėjimai). Komplektavimo skyriaus vedėja savarankiškai įsisavino 11 projekto „Prisijungusi Lietuva“ skaitmeninio raštingumo mokymų programų (1 – pradedantiesiems ir 10 – pažengusiems vartotojams).

7.4. Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai

1 J. Kunčino VB darbuotojui vidutiniškai tenka – **328** skaitytojai. Iš jų:
VB – **249**;
VB filialuose –**738**.
1 J. KunčinoVB darbuotojui vidutiniškai tenka **5446** lankytojai. Iš jų:
VB – **4538**;
VB filialuose – **10212**.
1 J. KunčinoVB darbuotojas vidutiniškai išduoda **10960** dokumentų. Iš jų:
VB – **9071**;
VB filialuose – **20874**.

VIII. MATERIALINĖ BAZĖ

8.1. Patalpų būklė

Bibliotekos materialinė bazė išlieka panaši kaip ir ankstesniais metais. Opiausia problema – centrinės bibliotekos patalpos. Į bibliotekos organizuojamus renginius tolydžio ateina vis daugiau žmonių, tad salės dydis netenkina nei lankytojų, nei darbuotojų. Populiariausių renginių metu nepavyksta sutalpinti visų norinčiųjų ir daliai vėliausiai atėjusių žmonių tenka išeiti. Sausakimšoje salėje nepavyksta užtikrinti ir tinkamo vėdinimo (negelbsti nei pakeisti ventiliatoriai). Vis labiau trūksta patalpų abonemento bei skaityklos knygų lentynoms, klaidus patalpų išplanavimas taip pat nepasitarnauja lankytojų ir darbuotojų patogumui.

Vidzgirio filiale iš dalies atnaujintos lentynos, nupirkta keletą minkštų baldų.

8.2. Kompiuterių ir dauginimo priemonių skaičius.

Visi VB padaliniai yra kompiuterizuoti ir turi prieigą prie interneto (optinis kabelis). Viso J. Kunčino VB sistemoje yra **73** kompiuterizuotos darbo vietos:

J. Kunčino VB sistemoje	73 Iš jų:	43 vartotojams	30 darbuotojams
Miesto VB	56	30 vartotojams	26 darbuotojams
3 miesto filialuose	17	13 vartotojams	4 darbuotojams

Projekto „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ dėka miesto bibliotekose gauti 28 nauji PC kompiuteriai, 5 bevielio ryšio prieigos įrenginiai, 5 projektoriai, 5 daugiafunkciniai dį – lan įrenginiai, 1 liečiamas terminalas. Taip pat – 3 specializuoti IT įrangos paketai: kūrybinis, inžinerinis, programavimo. Biblioteka turi 2 kopijavimo aparatus**.** Abu yra viešojoje bibliotekoje ir skirti vartotojams. VB filialuose dauginimo aparatų nėra. Biblioteka turi lengvąjį automobilį VW Touran.

8.3. Patalpų plotas

Bendras bibliotekų patalpų plotas – **2179** m^2
Naudingas patalpų plotas – **1490** m^2

8.4. Lentynų apskaita

Viso fondo lentynų – **3022** metrai;
Atviro fondo lentynų – **2990** metrai.

IX. FINANSAVIMAS

2019 m. J. Kunčino VB išlaidos sudarė **541 831,0** Eur.
Iš jų:
darbuotojų darbo užmokesčiui – **433 105,0** Eur.;
dokumentų įsigijimui – **53 862,0** Eur: iš jų 45398,0 Eur – knygoms; 8346,0 Eur – periodikai; 118,0 elektroniniams dokumentams įsigyti;
automatizacijai: kompiuterinei, programinei įrangai, jos palaikymui –**5 689,0** Eur ;
kitos išlaidos – **49 175,0** Eur.
Viso per ataskaitinius metus biblioteka gavo **542287,0** Eur**.**
Iš jų:
Miesto savivaldybės ir valstybės biudžeto lėšos – **484753,0** Eur.
Iš jų:
steigėjo lėšos dokumentams įsigyti – **1856,0** Eur;
steigėjo lėšos prenumeratai – **8346,0** Eur.
Lėšos už mokamas paslaugas – **4342,0** Eur.
Lėšos iš kitų viešų šaltinių (parama) – **23,0** Eur.
Programų, projektų (grantų) lėšos – **53 169,0** Eur.

IŠVADOS

Sėkmės

2019 metai buvo stabilūs. Pagrindiniai registruotų skaitytojų, lankytojų, dokumentų išduoties rodikliai teigiami.

Projektų „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ bei „Prisijungusi Lietuva“ dėka gauti nauji kompiuteriai ir kita technika teigiamai nuteikė bibliotekos lankytojus: pagausėjo besinaudojančių internetu, taip pat norinčių išbandyti naujus išmaniuosius įrenginius. Pagyvėjo gyventojų IT mokymai - kompiuterinio raštingumo įgūdžius patobulino 588 miesto gyventojai.

Suaktyvėjo Išmaniosios jaunimo erdvės veikla. Darbuotojos organizavo robotų lego konstravimo dirbtuvių pristatymus bibliotekos padaliniuose, kūrė ir atrinkinėjo medžiagą netradicinėms lietuvių kalbos pamokoms moksleiviams, vedė jiems protų mūšius, įvairias edukacijas, pristatant išmaniąsias technologijas (dronus, 3D spausdintuvą, nuotraukų negatyvų skanerį) ir pan.

Pasitvirtino nauja paslauga – Interaktyvi vasaros skaitykla miesto parke. Biblioteka su Išmaniąja bibliotekos palapine ir visu pluoštu nemokamų paslaugų sėkmingai prisidėjo prie kitų organizacijų renginių ir švenčių, kurios vyko įvairiose miesto vietose.

Visuomenėje matoma ir pripažįstama bibliotekos kultūrinė veikla. Palankaus miestelėnų įvertinimo sulaukė literatūrinio – muzikinio projekto „Dvi kartos traukinyje” irk t. renginiai, Vaikų ir jaunimo literatūros skyriaus renginiai plačiai žinomi ir nušviečiami vietinės televizijos laidose. Nuosekliai ir įtaigiai populiarinamas rašytojo Jurgio Kunčino kūrybinis palikimas.

Ir toliau sėkmingai dirbama su labiausiai pažeidžiamomis socialinėmis grupėmis: neįgaliaisiais, vaikų dienos centrų lankytojais, vaikais, turinčiais specialiuosius poreikius, moterimis iš socialinės rizikos šeimų, senjorais ir mokyklų bei ugdymo įstaigų vaikais. Šioms lankytojų grupėms buvo taikomos įvairios darbo formos: rengiamos kūrybinės dirbtuvės, šių grupių lankytojų parodos, literatūriniai skaitymai, ekskursijos bei kitos edukacijos.

Trūkumai ir problemos.

Problemos išlieka tos pačios, kaip ir ankstesniais metais.

Tiek centrinės bibliotekos, tiek ir Vaikų ir jaunimo literatūros skyriaus patalpos per ankštos daugelio modernių bibliotekos veiklų organizavimui.

Dažnai bibliotekos salėje nesutelpa visi norintys renginių lankytojai, nepatekę į renginį jie lieka pikti ir nepatenkinti.

Fondų apsaugos problemos, ypač bibliotekos padaliniuose, išlieka labai aktualios. Iš skolininkų išreikalauti turimus spaudinius jokių veiksmingų priemonių nėra. Dažnai belieka vienintelis būdas fondo nuostolių padengimui – negrąžintas knygas pakeisti bibliotekos skaitytojų dovanotomis arba jas nurašyti.

Vis daugiau problemų kelia į miesto bibliotekas užsukantys benamiai, apsvaigę asmenys, nakvynės namų gyventojai – nepavykus susitarti, kartais tenka kviesti ir policiją.

Priemonės, kurių reikėtų imtis gerinant darbą.

Ir toliau ieškoti būdų, kaip pritraukti į miesto bibliotekas daugiau skaitytojų, išlaikyti esamų lankytojų skaičių.

Gausinti socialinių partneryščių tinklą, toliau sėkmingai plėtoti bibliotekos viešąją kultūrinę veiklą, dalyvauti bendruose miesto renginiuose.

Įgyvendinti 2020 metams parengtus viešosios veiklos projektus, aktyviai dalyvauti projekto „Prisijungusi Lietuva“ veiklose.

Ieškoti galimybių pagrindinių bibliotekos patalpų išplėtimui.

Ataskaitą parengė direktoriaus pavaduotoja Lina Kamorūnaitė